

Afgørelser – Reg. nr.: 08029.00

Fredningen vedrører: Mundbjerg, Stampestrømmen

Domme

Taksationskommissionen 13-05-2002

Naturklagenævnet 08-03-2001

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 04-11-1999

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

SCANNED

Taksationskommissionen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen
8. kontor
Haraldsgade 53
2100 København Ø

REG. NR. 8029.00

Sag nr. 326

Ref. Sanne Rasmussen

Fredning af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd Den 13. maj 2002
for Stubbegård Sø i Ringkøbing Amt

./.

Vedlagt fremsendes et eksemplar af Taksationskommissionens kendelse vedrørende fredning af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbegård Sø i Ringkøbing Amt.

Søgsmål til prøvelse af Taksationskommissionens afgørelse kan anlægges efter bestemmelserne i § 88 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Sanne Rasmussen

Direkte telefon: 39 47 21 08

E-mail: ras@sns.dk

Taksationskommissionen
Sekretariat
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Tlf.: 39 47 20 00
Fax: 39 27 98 99

Skov- og Naturstyrelsen
S.nr. SN 2001 - 1211/11 - 0004
Akt. nr. 4

BH

Sag nr. 326

**Fredning af arealer omkring Stampestrømmen og
Mundbjerg syd for Stubbegård Sø i Vinderup Kommune**

Kendelse

(Meddelt den 13. maj 2002)

Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001 om erstatning i anledning af fredningen af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbegård Sø i Ringkøbing Amt er påklaget af ejeren af ejendommen lb.nr. 4, matr.nr. 1 a Hjelm Hede, Sevel, m.fl., Kjeld Olesen, Bjergbyvej 12, Bjergby, 7830 Vinderup, og ejerne af ejendommen lb.nr. 14, matr.nr. 3 a Blakskær gårde, Sevel, m.fl., Bjarne Pedersen og Lisbeth Møgelbjerg, Trevældvej 2, Blakskær, 7830 Vinderup.

Taksationskommissionen har den 8. april 2002 afholdt mundlig forhandling og besigtiget de pågældende ejendomme.

For ejerne mødte konsulent Sten W. Laursen, Landbruget Rådgivningscenter, Skejby, sammen med Kjeld Olesens ægtefælle Birgit Olesen og Bjarne Pedersen.

For Ringkøbing Amt mødte arkitekt Lisbeth Werngreen.

Ejeren af ejendommen lb.nr. 4 har nedlagt påstand om, at erstatningen fastsættes til 126.100 kr. Påstanden fremkommer således:

1	26,5 ha	a 2.000 kr.	Grundtakst	53.000 kr.
2	0,4 ha	a 1.000 kr.	½ grundtakst	400 kr.
3	6,9 ha	a 3.000 kr.	Pyntegrøntstillæg	20.700 kr.
4	0,5 ha	a 4.000 kr.	Løvtræbinding vedr. skovareal betegnet I i skovrider Michael Gehlerts skrivelse af 3. juni 1998	2.000 kr.
5			Generelt tillæg	50.000 kr.

Ejerne af ejendommen lb.nr. 14 har nedlagt påstand om, at erstatningen fastsættes til 12.300 kr. Påstanden fremkommer således:

1	4,95 ha	a 2.000 kr.	Grundtakst	9.900 kr.
2	1,0 ha	a 1.000 kr.	½ grundtakst	1.000 kr.
3	0,2 ha	a 2.000 kr.	Løvtræbinding vedr. skovareal betegnet S i skovrider Michael Gehlerts skrivelse af 3. juni 1998	400 kr.
4	0,4 ha	a 2.500 kr.	Tilplantningsforbud vedr. landbrugsareal betegnet U i nævnte skrivelse	1.000 kr.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Lb.nr. 4.

Da der ikke er oplysninger om, at fredningssagens lange forløb har givet særlige ulemper for ejeren, er der ikke grundlag for at forhøje grundtaksten på 1.500 kr. pr. ha. Det kan endvidere ikke antages, at løvtræbindingen vedr. skovarealet på 0,5 ha. påvirker ejendommens handelsværdi, eller at ejendommens værdi på grund af fredningen falder mere end svarende til den tilkendte erstatning i henhold til grundtaksten med pyntegrøntstillæg. Naturklagenævnets afgørelse stadfæstes derfor.

Ad lb.nr. 14.

Da der ikke er oplysninger om, at fredningssagens lange forløb har givet særlige ulemper for ejerne, er der ikke grundlag for at forhøje grundtaksten på 1.500 kr. pr. ha. Idet det endvidere ikke kan antages, at løvtræbindingen eller tilplantningsforbudet påvirker ejendommens handelsværdi, stadfæstes Naturklagenævnets afgørelse.

Herefter bestemmes:

Der fastsættes følgende erstatningsbeløb:

Lb.nr. 4 Kjeld Olesen 60.800 kr.

Lb.nr. 14 Bjarne Pedersen og Lisbeth Møgelbjerg 8.200 kr.

Beløbene forrentes som bestemt i Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001.

Der tillægges Kjeld Olesen 3.000 kr. og Bjarne Pedersen og Lisbeth Møgelbjerg 3.000 kr. i godtgørelse for sagkyndig bistand. Disse beløb kan udbetales direkte til Landbrugets Rådgivningscenter, Skejby.

Bertil Vollmond

NATURKLAGENÆVNET>

**Naturklagenævnets afgørelse
af 8. marts 2001
om fredning af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg
syd for Stubbergård Sø i Vinderup Kommune, Ringkøbing Amt
(sag nr. 97-111/650-0006)**

Fredningsnævnet for Ringkøbing Amt har den 4. november 1999 truffet afgørelse om fredning af et areal på ca. 107 ha omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup Kommune. Fredningen omfatter helt eller delvist 17 ejendomme. Ved fredningen bestemmes det, at driften af Stampestrømmens Dambrug skal ophøre, og dambruget skal nedlægges.

Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening den 22. juni 1989 med det formål at beskytte og forbedre de store landskabelige værdier syd for Stubbergård Sø samt at få en renere og smukkere Stampestrøm, ved at dambrugsdriften ophører.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse og er tillige påklaget til Naturklagenævnet af lb.nr. 2, 3, 4, 6, 10, 12, 14 og 17 samt lb.nr. 5 - ejeren af Stampestrømmens Dambrug - i alt 9 lodsejere.

Fredningsområdet

Stubbergård Sø og Flyndersø er beliggende i en markant tunneldal, som i istiden førte smeltevand fra Skive Fjord mod syd til Sønderhede. Områderne omkring Stubbergård Sø og Flyndersø er karakteriseret ved hede og nåletræsplantager og har i flere omgange været genstand for fredning. Områderne er meget besøgt, ikke mindst på grund af seværdighederne Hjerl Hede og klosterruinen Stubberkloster.

Ca. 438 ha omkring Stubbergård Sø blev ved Overfredningsnævnets afgørelse af 29. februar 1980 fredet. Ved fredningsnævnets afgørelse af 4. november 1999 udvidedes det fredede område med ådalene syd for Stubbergård Sø. Området er karakteriseret ved overdrev, enge, moser, søer og mindre skovbevoksninger af nåletræer og i mindre omfang af løvtræer. Væsentlige dele af fredningsområdet er således beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Området ved Stampestrømmen er præget af dambruget, med dets bygninger, bassiner mv. Den nordlige del af området ligger inden for søbeskyttelseslinien for Stubbergård Sø. Endelig er det sydøstlige hjørne af fredningsområdet omfattet af beskyttelseslinie for fortidsminde.

Fredningsområdet er i Regionplan 1997 for Ringkøbing Amt udlagt dels som naturområde, dels som jordbrugsområde med særlige landskabelige værdier. En mindre del er udlagt som det åbne land. Dele af fredningsområdet er udpeget som områder, hvor skovrejsning er uønsket, og skovtilplantning kræver derfor særlig tilladelse fra amtsrådet.

Fredningssagens forløb

Efter at Danmarks Naturfredningsforening i 1989 havde rejst fredningssag for omtrent det område, som nu er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 4. november 1999, besluttede fredningsnævnet af hensyn til ejerne af dambruget, der var omfattet af fredningsforslaget, at udskille spørgsmålet om dambrugets nedlæggelse til særskilt behandling, inden man tog stilling til den øvrige del af forslaget.

Ved afgørelse af 22. juni 1992 bestemte fredningsnævnet, at det med henblik på at opnå en forbedring af vandkvaliteten i Stubbergård Sø var nødvendigt at hindre en fortsat dambrugsdrift ved Stampestrømmen. Stampestrømmens Dambrug skulle nedlægges og afhændes til Miljøministeriet på en række vilkår. Ejerne fik tilkendt en erstatning på 4,74 mio. kr.

Ved afgørelse af 29. april 1993 ophævede Naturklagenævnet fredningsnævnets afgørelse, idet Naturklagenævnet enstemmigt udtalte:

"Stubbergård Sø og Stampestrømmen har en forholdsvis lav målsætning i amtets recipientplan. Hverken ud fra et naturmæssigt eller miljømæssigt synspunkt kan recipienterne vurderes at være så værdifulde, at det kan begrunde, at udledningen fra Stampestrømmens Dambrug søges bragt til op-hør ved gennemførelse af en fredning.

De miljømæssige forhold inden for dambrugsområdet bør søges reguleret via bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven og tilhørende bekendtgørelser.

På denne baggrund finder Naturklagenævnet ikke, at der er særlige forhold, herunder særlige landskabelige forhold, som kan begrunde at Stampestrømmens Dambrug kræves nedlagt med hjemmel i naturfredningslovens kap. III, nu naturbeskyttelseslovens kap. 6."

Den 15. marts 1996 fremsendte Danmarks Naturfredningsforening et revideret fredningsforslag, idet driften af Stampestrømmens Dambrug som konsekvens af Naturklagenævnets afgørelse var udtaget.

Ved brev af 16. maj 1997 meddelte Danmarks Naturfredningsforening fredningsnævnet, at fredningsforslaget ændres, således at der i dette blev medtaget følgende: "Dambrugets drift bortfredes." Det oplystes i brevet, at ejeren, Ringkøbing Amt og Skov- og Naturstyrelsen var enige i udviklingen af fredningsforslaget. Begrundelsen for ændringen er, at målsætningen for Stampestrømmen og Stubbergård Sø nu var hævet, og at der fra ejerens side var tilkendegivet, at han nu var indstillet på en løsning med nedlæggelse af dambruget mod en erstatning på ca. 2 mio. kr.

De centrale fredningsbestemmelser i fredningsnævnets afgørelse

Først og fremmest bestemmes det, at driften af Stampestrømmens Dambrug ophører og dambruget nedlægges.

Fredningen indeholder endvidere bestemmelser om, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje. Herudover er der forbud mod terrænændringer, ny bebyggelse mv., etablering af konstruktioner og anlæg af nye veje eller omlægning af eksisterende. Der er nævnt visse undtagelser fra disse forbudsbestemmelser. Endvidere må eksisterende åbne vandløb ikke rørlægges eller omlægges, og tilstanden af eksisterende søer og vandhuller må ikke ændres.

Arealerne må ikke yderligere tilplantes. Dog er det tilladt at tilplante visse mindre arealer med løvskov og et enkelt areal med nåletræer. Det fremgår, at de eksisterende løvskovsarealer bør bevares, og at det vil være hensigtsmæssigt, om nåletræsarealer ved omdrift overgår til løvtræsdrift. Plukhugst er tilladt.

Endelig har amtet ret til at foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål. Som eksempler nævnes rydning af opvækst og græsning af området. Offentligheden har ret til færdsel og ophold efter de almindelige regler i naturbeskyttelsesloven.

Klager og synspunkter for Naturklagenævnet

Ejeren af lb.nr. 5 har gjort gældende, at det bør pålægges Ringkøbing Amt at tildække samtlige damme på arealerne, subsidiært at tildække dammene på det nedre anlæg (betonanlæg) på matr.nr. 7g og 1m Hjelm Hede, Sevel. Klageren har henvist til, at det har været en klar forudsætning for fredningen, at de fysiske anlægsarbejder i forbindelse med nedlæggelsen af dambruget udføres som led i fredningen. Klageren er indforstået med, at de to bygninger ved det øvre dambrugsanlæg fjernes, blot det sker uden udgifter for ham.

Ejeren af lb.nr. 6, der ligger sydligst i fredningsområdet, har ønsket fredningsgrænsen flyttet, så ejendommen - Sevel Kalkværk - ikke omfattes af fredningen.

Ejerne af lb.nr. 2, 3, 4, 10, 12, 14 og 17 har anført, at området ikke bør fredes, idet de ikke ønsker yderligere restriktioner pålagt deres ejendomme. Klagerne mener i øvrigt ikke, at området er truet af væsentlige forandringer, eller at de landskabelige værdier er så høje, at det er rimeligt at gennemføre en fredning. Hvis der er behov for naturpleje, vil det ifølge klagerne kunne gennemføres ved frivillige aftaler med de enkelte lodsejere. Subsidiært har klagerne gjort gældende, at der ikke bør ske udvidelser af fredningsområdet eller stramninger i forhold til fredningsnævnets afgørelse.

Klagerne har bemærket, at bestemmelsen i § 2 om, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje, er meget vidtgående.

Ejeren af lb.nr. 14 har herudover gjort gældende, at havearealet nord for Trevældvej bør udtages af fredningen. Der er ifølge klageren tale om et haveareal, hvor det er svært at se et behov for fredning. I øvrigt vil den offentlige vej danne en naturlig grænse for fredningen det pågældende sted.

Ejeren af lb.nr. 12 har særskilt argumenteret for, at fredningen er overflødig. Han kan ikke se, hvordan fredningen kan forbedre de geologiske værdier. Skulle man endelig frede, burde man ifølge klageren være konsekvent og tage den øvre forgrening af dalsystemet med. Ejeren har under sagens behandling for Naturklagenævnet frafaldet sit ønske om, at fredningsgrænsen på hans ejendom bør flyttes neden for skråningen.

Ringkøbing Amt og Skov- og Naturstyrelsen har tilsluttet sig, at dambrugsanlæggene og spærringerne i strømmen fjernes ved amtets foranstaltning uden udgift for ejeren, og at udgifterne hertil fordeles med 75% til staten og 25% til amtet.

Ringkøbing Amt har endvidere anført, at det bør fremgå af fredningsafgørelsen, at denne ikke er til hinder for eventuelle naturgenopretningsprojekter, der er i overensstemmelse med fredningens formål.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde, har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer: Olaf Tingleff (formand), Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Jens Jørgen Bolvig, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Per Larsen, Hans Christian Schmidt, Jens Steffensen, Poul Søgaard og Svend Taanquist.

Et flertal på 8 medlemmer udtaler:

Området er fredningsværdigt navnlig på grund af de store landskabelige og geologiske kvaliteter og af hensyn til at forbedre naturtilstanden i og ved Stampestrømmen. Flertallet lægger i den forbindelse bl.a. vægt på, at regionplanretningslinierne er ændret, hvorefter målsætningen for Stampestrømmen og Stubbergård Sø er opprioriteret. Fredningen bør herefter gennemføres i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet.

Et mindretal (Ole Pilgaard Andersen, Svend Aage Jensen, Per Larsen og Hans Christian Schmidt) stemmer for af ophæve fredningen, idet de ikke finder, at landskabet er så værdifuldt, at det kan begrunde en fredning sammenholdt med, at naturbeskyttelseslovens generelle beskyttelsesbestemmelser vurderes at give tilstrækkelig beskyttelse af området.

Det bestemmes herefter enstemmigt, at Stampestrømmens Dambrug og det tidligere kalkbrud medtages i fredningen, mens hjørnet nord for Trevældvej, udtages af fredningen.

Det bestemmes endvidere enstemmigt, at dambrugsanlæggene på matr.nr. 7g, 1m, 7f, 1n og 1l Hjelm Hede, Sevel, og spærringerne i Stampestrømmen skal fjernes inden 3 år ved Ringkøbing Amts foranstaltning, og at der indsættes en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for, at der efter vandløbsloven kan ske en genskabelse af Stampestrømmens oprindeligt slyngede forløb. Endvidere skal fredningen ikke være til hinder for, at de to driftsbygninger ved det øvre dambrugsanlæg fjernes.

Naturklagenævnet finder ikke herudover, at det er hensigtsmæssigt med en generel bestemmelse om, at fredningen ikke er til hinder for endnu ikke konkretiserede naturgenopretningsprojekter.

Endelig bestemmer et flertal på 11 medlemmer, at det offentlige ikke skal overtage dambrugsarealerne, idet de naturgenopretningsforanstaltninger, der ønskes foretaget, jf. fredningsafgørelsens § 12, kan gennemføres, uden at det er nødvendigt, at det offentlige ejer arealerne.

Mindretallet (Bent Hindrup Andersen) stemmer for overtagelse af en del af området ved det øvre dambrugsanlæg.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 4. november 1999 ophæves, fastsættes følgende bestemmelser for det ca. 107 ha store område omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård sø, som vist på fredningskortet, der hører til Naturklagenævnets afgørelse og som helt eller delvist omfatter de ejendomme, der er anført på vedhæftede matrikelfortegnelse.

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre og forbedre de store landskabelige værdier syd for Stubbergård Sø, at forbedre naturtilstanden i og ved Stampestrømmen ved at nedlægge dambruget, at bevare og forbedre de geologiske og biologiske værdier samt områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv, at bevare områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området, samt at afrunde de vidtstrakte og værdifulde naturområder omkring Flyndersø og Stubbergård Sø.

§ 2. Bevaring

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje, naturgenopretning eller er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 3. Arealernes drift og anvendelse

Arealerne må ikke yderligere tilplantes. Dog skal det være tilladt, på de arealer af matr.nr. 7b Sønderhede, Sevel - men ikke i bunden af dalen - og matr.nr. 7f Sønderhede, Sevel samt 7a Hjelm Hede, Sevel, der på fredningskortet er vist med signatur for tilplantning, at beplante med løvtræ. Endvidere skal det være tilladt på det areal af matr.nr. 1i og 1g Hjelm Hede, Sevel, der på fredningskortet er vist med signatur for tilplantning, at beplante med nåletræ.

De eksisterende løvskovsarealer skal bevares. Plukhugst er dog tilladt.

Eksisterende haver må i øvrigt anvendes som hidtil, og der kan foretages sædvanlig havetilplantning.

§ 4. Terrænændringer

Der må ikke foretages terrænændringer, medmindre sådanne tilstandsændringer tillades eller foretages af plejemyndigheden efter § 12, eller er tilladt i de følgende bestemmelser. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på engen langs Stampestrømmen etableres en dam, idet placering og udformning forinden skal godkendes af fredningsnævnet. Fredningsnævnets tilladelse træder ikke i stedet for tilladelser efter anden lovgivning.

Forbuddet mod terrænændringer gælder ikke videnskabelige og geologiske undersøgelser.

§ 5. Bebyggelse mv.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, hytter, opstilles campingvogne eller lignende.

Fredningsnævnet kan tillade, at der opstilles nødvendige læskure for græssende dyr.

Ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bygningens ydre fremtræden ændres, må kun ske med fredningsnævnets forudgående godkendelse.

§ 6. Andre konstruktioner og anlæg

Der må ikke etableres andre faste anlæg og konstruktioner. Eksempelvis må der ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller landingspladser for fly og helikoptere. Der må heller ikke etableres oplags- og lossepladser.

Der må ikke anbringes tårne, master, vindmøller, tankanlæg, eller skæmmende indretninger, og der må ikke føres luftledninger over arealerne.

Der må ikke etableres lysanlæg, bortset fra sædvanlig belysning i tilknytning til beboelses- og driftsbygninger.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der etableres en gangbro over Stampestrømmen i haven på matr.nr. 1a, Hjelm Hede, Sevel, samt at der på engen på matr.nr. 1a, Hjelm Hede, Sevel etableres yderligere en bro over vandløbet i form af en broplade i niveau med terrænet og eventuelt trådhegn langs broen. Endelig er fredningen ikke til hinder for bibeholdelse af den foretagne forøgelse af bredden af den bro, der leder adgangsvejen over Stampestrømmen op til ejendommen på matr.nr. 1a, Hjelm Hede, Sevel. Den gamle ubenyttede bro, der er placeret ca. 10 m nedstrøms, skal derfor fjernes.

§ 7. Hegn

Fredningen er ikke til hinder for opsætning af sædvanlige hegn omkring de arealer, hvor tilplantning er tilladt, eller for opsætning af sædvanlige landbrugshegn.

§ 8. Veje

Der må ikke anlægges nye veje eller foretages omlægning af eksisterende veje. Forbuddet gælder ikke mark- og skovveje, der følger det naturlige terræn.

§ 9. Offentlighedens adgang

Offentligheden har ret til at færdes og opholde sig i fredningsområdet efter naturbeskyttelseslovens almindelige regler.

§ 10. Vandløb og vandområder

Åbne vandløb må ikke rørlægges eller omlægges, og tilstanden af søer og vandhuller må ikke ændres.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der kan ske genskabelse af Stampestrømmens oprindeligt slyngede forløb efter reglerne i vandløbsloven.

§ 11. Nedlæggelse af Stampestrømmens Dambrug

Driften af Stampestrømmens Dambrug på matr.nr. 7g, 1m, 7f, 1n og 1l Hjelm Hede, Sevel ophører og dambruget nedlægges.

Dambrugsanlæggene og spærringerne i strømmen fjernes ved Ringkøbing Amts foranstaltning inden 3 år fra afgørelsens dato. Fjernelsen af dambrugsanlæggene skal ske således, at der mindst fjernes så meget af anlæggene, at ingen dele rager op over det nuværende terræn.

Fredningen er ikke til hinder for, at de to driftsbygninger ved det øvre dambrugsanlæg på matr.nr. 11, Hjelm Hede, Sevel fjernes ved Ringkøbing Amts foranstaltning.

§ 12. Naturpleje

Ringkøbing Amt har ret til at lade foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål. Den naturpleje, der således kan komme på tale, er eksempelvis rydning af opvækst og græsning af området. Det er en forudsætning, at naturplejen udføres uden udgift for ejeren af arealet og, enten er tiltrådt af denne, eller - hvis enighed ikke opnås - er godkendt af fredningsnævnet. Der henvises til de til enhver tid gældende regler om pleje af fredede arealer, for tiden Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 837 af 4. september 2000.

§ 13. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Olaf Tingleff
viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse

over ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001 om fredning af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Ringkøbing Amt. J.nr. 97-111/650-0006).

Hjelm Hede, Sevel, matr.nr.: 1a, 1b, 1c, 1d, 1i, 1g, 1h, 1k, 1l, 1m, 1n, 1o 2m, 2u, 2x, 7a, 7b, 7e, 7f, 7g, 12c, 12e og 16a.

Sønderhede, Sevel, matr.nr.: 7b, 7f, 8s, 12a, 17c, 17d, 17k, 17n, 17t, 18b, 18d, 94a og 94e.

Blakskær Gde., Sevel, matr.nr.: 1a, 1b, 1d, 2a, 2d, 2e, 3a, 3b og 4.

Naturklagenævnets afgørelse

Af 8. marts 2001

om erstatning i anledning af fredningen af arealer omkring
Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Ringkøbing Amt
(sag nr. 97-111/650-0006)

Fredningsnævnet for Ringkøbing Amt har den 4. november 1999 truffet afgørelse om erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af et areal på ca. 107 ha omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup Kommune.

Fredningsnævnet har tilkendt erstatning til 16 lodsejere i fredningsområdet på i alt 2.169.695 kr.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturbeskyttelseslovens § 42 forelagt Naturklagenævnet til efterprøvelse og er tillige påklaget af 8 lodsejere.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejeren af Stampestrømmen Dambrug (lb.nr. 5) er tilkendt 2.000.000 kr. i erstatning for nedlæggelse af dambruget. Der er opnået enighed om erstatningens størrelse for nedlæggelsen.

Der er herudover for hele fredningen fastsat en grundtakst på 1.500 kr. pr. ha., der gælder, selv om arealet er mindre end 1 ha. For arealer inden for naturbeskyttelseslovens beskyttelseslinier langs søer og vandløb tilkendes kun en grundtakst på 750 kr. pr. ha. For søer, vandløb og moser, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, tilkendes der ingen grundtakst. For ferske enge, overdrev og lignende omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, reduceres der ikke i grundtaksten, da fredningssagen blev rejst den 22. juni 1989, hvor den tidligere lovgivning ikke indeholdt tilsvarende beskyttelsesregler.

Landbrugets Rådgivningscenter har for en række lodsejere over for fredningsnævnet rejst krav om forskellige tillæg til grundtaksten som følge af reguleringen af beplantningsforholdene i fredningsafgørelsens § 3. Fredningsnævnet har ikke ydet erstatning som følge af forbuddet i § 3 mod den almindelige skovrejsning, idet nævnet ikke har fundet, at det påvirker den almindelige handelsværdi. Med hensyn til forbuddet mod dyrkning af juletræer og pyntegrønt har nævnet derimod imødekommet lods-ejernes krav om tillæg på henholdsvis 3.000 kr. pr. ha for arealer, hvor juletræer eller pyntegrønt er mulig og oplagt, og 1.500 kr. pr. ha for arealer, hvor juletræer eller pyntegrønt er mulig, men mindre oplagt. Nævnet har ikke ydet tillæg for påbuddet om bevaring af de eksisterende løvskovsarealer, der skal drives ved plukhugst, da det efter nævnets opfattelse ikke påvirker handelsværdien.

Fredningsnævnet har afvist et erstatningskrav på 1.465.000 kr. fra ejeren af lb.nr. 6 for hindring i at grave kalk. Erstatningskravet bestod dels af et krav svarende til afholdte udgifter i forbindelse med tidligere foretagne jordarbejder og installering af vandaflledningssystem og dels af et krav for fortabelse af anvendelsesmulighederne.

For fredningsnævnet har Ringkøbing Amt oplyst, at ejeren indtil 1972 kunne grave kalk uden råstoftilladelse. Ejeren anmeldte ikke, at han havde påbegyndt gravning, ligesom han ikke siden har søgt om indvindingstilladelse på arealet. Sådanne tilladelser kan højst gives for 10 år ad gangen. Amtet har videre anført, at det ikke er rimeligt at påberåbe sig erstatningskrav for investeringer foretaget i midten af 1960'erne til eventuel råstofindvinding, som ejeren ikke kan vide, om han har kunnet foretage i de sidste mere end 20 år. Hvis han havde søgt om tilladelse, ville amtet ikke have givet ham tilladelse på grund af områdets landskabelige værdier, de registrerede § 3-arealer og udpegnin-gen til område med særlige landskabelige værdier i Regionplan 1997. Fredningsnævnet anser det således for udelukket, at ejeren i dag vil kunne få tilladelse til at genoptage kalkindvindingen, og ejeren har derfor ikke lidt et tab.

Erstatningskrav over for Naturklagenævnet

Ejerne af ejendommene under lb.nr. 2, 3, 4, 10, 12, 14 og 17, der har været repræsenteret af Landbrugets Rådgivningscenter har påstået den af fredningsnævnet fastsatte grundtakst på 1.500 kr. pr. ha forhøjet til 2.000 kr. pr. ha med den begrundelse, at sagen har været under behandling i et meget langt tidsrum. Med hensyn til mindsteerstatningen på 1.500 kr. påstås denne at skulle tilkendes alle berørte grundejere, således også ejeren af lb.nr. 3 - hele lb.nr. 3 er 0,7 ha mose. Ifølge

klageren er mindsteerstatningens funktion, at der rundes op, selv om ejendommen kun er marginalt berørt. Med hensyn til erstatningstillæg for beplantningsforbud og beplantningsrestriktioner har lodsejerne i princippet fastholdt de krav, der er gjort gældende over for fredningsnævnet.

Ejeren af lb.nr. 6 har fastholdt de erstatningskrav, der er gjort gældende over for fredningsnævnet.

Strukturdirektoratet nu Direktoratet for FødevarerErhverv (lb.nr. 8) har fastholdt, at direktoratet finder det rimeligt, at det har fået tilkendt erstatning i form af grundtaksten. Direktoratet har erhvervet ejendommen i 1996 i henhold til jordkøbslovens bestemmelser om forkøbsret til frie jorder med henblik på senere afhændelse til en eller flere landbrugs-ejendomme som suppleringsjord. På den baggrund finder direktoratet, at der bør kompenseres for den værdinedgang, som fredningsrestriktionerne har medført.

Skov- og Naturstyrelsen har gjort opmærksom på, at lb.nr. 1 ejes af Miljø- og Energiministeriet ved Feldborg Statsskovdistrikt, hvorfor den af fredningsnævnet tilkendte erstatning kan bortfalde.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling har deltaget 12 af Naturklagenævnets 13 medlemmer Olaf Tingleff (formand), Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Jens Jørgen Bolvig, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Per Larsen, Hans Christian Schmidt, Jens Steffensen, Poul Søgaard og Svend Taanquist.

Naturklagenævnet skal udtale:

Ved anden afgørelse af dags dato har Naturklagenævnet tiltrådt, at area-
lerne omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø fredes
efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6, med den ændring at del af
matr.nr. 1b og del af 4, begge Blakskær Gde., Sevel (lb.nr. 14) i alt
1,25 ha udgår af fredningen, samt at der foretages mindre ændringer af
de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat. Endelig er
det besluttet, at dambrugsanlæggene og spærringerne i strømmen fjernes
ved Ringkøbing Amts foranstaltning, og at udgiften hertil fordeles mel-
lem Miljø- og Energiministeriet med 75% og Ringkøbing Amt med 25%.

Erstatningen i anledning af fredningen fastsættes til et beløb, der mod-
svarer nedgangen i de enkelte ejendommers handelsværdi, der skyldes de

ved fredningen pålagte begrænsninger i rådigheden, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1.

Et flertal på 8 medlemmer stemmer for at stadfæste grundtaksten på 1.500 kr. pr. ha, under henvisning til, at der ikke er oplysninger om, at fredningssagens lange forløb har givet særlige ulemper hos lodsejerne.

Mindretallet (Ole Pilgaard Andersen, Svend Aage Jensen, Per Larsen og Hans Christian Schmidt) stemmer for at forhøje grundtaksten til 2.000 kr. pr. ha.

Naturklagenævnet skal videre udtale:

Mindsteerstatningen på 1.500 kr. bør også tilkendes ejeren af lb.nr. 3.

Fredningsnævnets bestemmelse om halv grundtakst på 750 kr. pr. ha. for arealer inden for beskyttelseslinien langs søer og vandløb og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 fastholdes.

For søer, vandløb og moser, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, fastholdes, at der ikke ydes grundtakst.

For ferske enge, overdrev og lignende, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, fastholdes grundtaksten på 1.500 kr.

Pyntegrøntstillægget på henholdsvis 3.000 kr. og 1.500 kr. pr. ha fastholdes.

Der tilkendes ikke erstatning for fredning af matr.nr. 2x, Hjelm Hede, Sevel (lb.nr.1), da ejendommen ejes af Miljø- og Energiministeriet.

Det tiltrædes af de af fredningsnævnet i afgørelse af 4. november 1999 anførte grunde, at forbuddet mod yderligere beplantning samt påbuddet om bevaring af løvskovsarealer, der skal drives ved plukhugst ikke kan begrunde et tillæg til grundtaksten.

Et flertal på 9 medlemmer kan endvidere af de af fredningsnævnet anførte grunde tiltræde, at erstatningskravet på 1.465.000 kr. fra Bodil Christensen (lb.nr. 6) afvises, herunder at der ikke ydes erstatning for udgifter til jordarbejder og installering af vandaflledningssystem pålagt af landvæsenskommissionen for Ringkøbing Amt i begyndelsen af 1960'erne og foretaget i midten af 1960'erne som forudsætning for en eventuel kalkindvinding.

Mindretallet (Ole Pilgaard Andersen og Hans Christian Schmidt) stemmer for at tilkende erstatning.

Et medlem af Naturklagenævnet (Per Larsen) deltog ikke i afstemningen vedrørende dette spørgsmål.

Nævnet bestemmer, uanset at Skov- og Naturstyrelsen har meddelt, at den er indstillet på at afholde 90% af den del af erstatningen, der ligger ud over bortfredningen af dambruget, at den i naturbeskyttelsesloven angivne sædvanlige fordeling med 75% til staten og 25 % til amtet oprettholdes, idet fredningen hverken ses at have national betydning eller at medføre store udgifter, hvad der er betingelserne for, at staten kan afholde en større andel, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 5.

Vedrørende erstatning for nedlæggelse af Stampestrømmens Dambrug udtaler et flertal på 7 medlemmer:

For fredningsnævnet er der opnået enighed mellem ejeren af dambruget, Ringkøbing Amt og Skov- og Naturstyrelsen, om at en erstatning på 2. mio. kr. er passende. Beløbet er fastsat ud fra almindelig anerkendte beregningsmetoder efter vandløbsloven og i overensstemmelse med beregninger fra de kompetente myndigheder efter vandløbsloven - Ringkøbing Amt og Skov- og Naturstyrelsen. På denne baggrund tiltræder flertallet således den af fredningsnævnet tilkendte erstatning på 2. mio. kr.

Et mindretal (Bent Hindrup Andersen, Jens Steffensen og Svend Taanquist) stemmer for, at erstatningen nedsættes til 1,5 mio. kr. Et andet mindretal (Jens Jørgen Bolvig og Leif Hermann) stemmer for en erstatning på 1. mio. kr. Mindretallene lægger navnlig vægt på, at dambruget er påbegyndt afviklet i 1996, og at produktionen er standset i 1998. Da det således ikke er en virksomhed i drift, vurderes der at være betydelig usikkerhed om, til hvilken pris dambruget kan sælges, ligesom en genoptagelse af driften vil medføre nye etableringsudgifter.

I øvrigt tiltrædes de erstatninger, som fredningsnævnet har fastsat.

Idet fredningsnævnets erstatningsafgørelse ophæves, fastsættes erstatningerne efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, herefter således, idet de beregnede erstatninger oprundes til hele hundrede:

Lb.nr. 1, Miljø- og Energiministeriet, Feldborg Skovdistrikt

Matr.nr. del af 2x, Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 5,5 ha. Der tilkendes ikke erstatning.

Lb.nr. 2, Jan M. Larsen, Viborgvej 306, Herrerup, 7830 Vinderup

Matr.nr. 2m og 2u, Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 12,2 ha.

5,6 ha af 1500 kr. - grundtakst	8.400 kr.
1,9 ha af 750 kr. - ½ grundtakst.	1.425 kr.
4,7 ha. - ingen grundtakst	
3,5 ha af 1500 kr. - pyntegrønstilæg	5.250 kr.

Erstatning i alt

15.100 kr.**Lb.nr. 3, Lars Thomasen, Trevaldvej 13, Trandum, 7830 Vinderup**

Matr.nr. 16a. Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 0,7 ha. Mindsteerstatning.

1.500 kr.**Lb.nr. 4, Kjeld Olesen, Bjergbyvej 12, Bjergby, 7830 Vinderup**Matr.nr. del af 7a, del af 7e, del af 7b, del af 1a og
Del af 1b, alle Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 32,2 ha.

26,5 ha af 1.500 kr. - grundtakst	39.750 kr.
0,4 ha af 750 kr. - ½ grundtakst	300 kr.
5,3 ha - ingen grundtakst	
6,9 ha af 3.000 kr. - pyntegrønstillæg	20.700 kr.

Erstatning i alt

60.800 kr.**Lb.nr. 5, Stampestrømmens Dambrug v/ Chr. Pedersen,
Bjergbyvej 14, Bjergby, 7830 Vinderup**

Matr.nr. 7g, 1m, 7f, 1l og 1n, alle Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 3,7 ha.

3,7 ha af 1.500 kr. - grundtakst	5.550 kr.
Erstatning for bortfredning af dambrugs- driften	2.000.000 kr.

Erstatning i alt

2.005.600 kr.

**Lb.nr. 6, Bodil Christensen, Viborgvej 327, Bjergby,
7830 Vinderup.**

Matr.nr. 1d, del af 1o, del af 12c, del af 12e,
alle Hjelm Hede, Sevel, del af 94e, begge Sønderhede,
Sevel.

Der fredes 10,2 ha.

10,2 ha af 1.500 kr. - grundtakst

15.300 kr.

**Lb.nr. 8, Direktoratet for FødevareErhverv,
Allégade 24, 6270 Tønder.**

Matr.nr. del af 1i, del af 1g, begge Hjelm
Hede, Sevel.

Der fredes 2,4 ha.

2,4 ha af 1.500 kr. - grundtakst

3.600 kr.

**Lb.nr. 9, Niels Pedersen, Møgelvangvej 10,
Møgelvang, 7830 Vinderup**

Matr.nr. del af 1h, Hjelm Hede, Sevel.

Der fredes 2,1 ha.

2,1 ha af 1.500 kr. - grundtakst

3.200 kr.

**Lb.nr. 10, J. Gunnar Andersen, Søvejen 24, Mundbjerg,
7830 Vinderup.**

Matr.nr. 1c, Hjelm Hede, Sevel 18b, del af 12a, Sønder-
hede, Sevel.

Der fredes 12,7 ha.

9,6 ha af 1.500 kr. - grundtakst

14.400 kr.

3,1 ha - ingen grundtakst

2,1 ha af 1.500 kr. - pyntegrøntstillæg

3.150 kr.

Erstatning i alt

17.600 kr.

Lb.nr. 11, Svend E. Iversen, Kokborgvej 15, Mundbjerg,
7830 Vinderup.

Matr.nr. del af 7f, Sønderhede, Sevel.

Der fredes 2,5 ha.

2,43 ha af 1.500 kr. - grundtakst	3.645 kr.
0,07 ha - ingen grundtakst	
2,0 ha af 1.500 kr. - pyntegrøntstillæg	3.000 kr.
Erstatning i alt	

6.700 kr.

Lb.nr. 12, Sv. Oluf Hallum, Bjergbyvej 19,
Mundbjerg, 7830 Vinderup.

Matr.nr. del af 7b, del af 8s, 17n, 17d,
17t og 17 k, alle Sønderhede, Sevel.

Der fredes 7,6 ha.

7,0 ha af 1.500 kr. - grundtakst	10.500 kr.
0,6 ha - ingen grundtakst	
1,3 ha af 1.500 kr. - pyntegrøntstillæg	1.950 kr.

Erstatning i alt

12.500 kr.

Lb.nr. 13, Minna Feder, Bjergbyvej 17, Blakskær, 7830
Vinderup

Matr.nr. 17c, Sønderhede, Sevel, del af 1d,
Bladskær Gde., Sevel.

Der fredes 2,6 ha.

2,6 ha af 1.500 kr. - grundtakst	3.900 kr.
1,0 ha af 1.500 kr. - pyntegrøntstillæg	1.500 kr.

Erstatning i alt

5.400 kr.

Lb.nr. 14, Bjarne Pedersen og Lisbeth Møgelbjerg, Tre-
vældvej 2, Blakskær, 7830 Vinderup med 50% til hver

Matr.nr. 18d, Sønderhede, Sevel, 3a, del af 4, del af
1b, del af 2d, alle Blakskær Gde., Sevel.

Der fredes 6,15 ha.

4,95 ha af 1.500 kr. - grundtakst	7.425 kr.
1,0 ha af 750 kr. - ½ grundtakst	750 kr.
0,2 ha - ingen grundtakst	

8.200 kr.

Erstatning i alt

Lb.nr. 15, Torben Højris, Skolegade 25, Herrup, 7830
Vinderup

Matr.nr. 3b, Blakskær Gde., Sevel, 1k, Hjelm Hede, Se-
vel.

Der fredes 1,8 ha..

1,4 ha af 1.500 kr. - grundtakst	2.100 kr.
0,4 ha - ingen grundtakst	

Erstatning i alt

2.100 kr.

Lb.nr. 16, Ellen Dissing og Tommy Hauge Dissing, Bjerg-
byvej 18 Blakskær, 7830 Vinderup med 50 % til hver.

Matr.nr. 1a, Blakskær Gde., Sevel.

Der fredes 0,8 ha. Mindsteerstatning.

1.500 kr.

Lb.nr. 17, Peder Tomasen, Dåsbjergvej 56, Fly, 7800 Ski-
ve

Matr.nr. 2a, Blakskær Gde., Sevel.

Der fredes 1,1 ha.

0,2 ha giver grundtakst. 1 ha - ingen grundtakst.

Mindsteerstatning

1.500 kr.

Lb.nr. 18, Bodil Marie Nielsen, Trevældvej 3, Blakskær,
7830 Vinderup

Matr.nr. del af 2e, Blakskær Gde., Sevel.

Der fredes 0,2 ha.

0,2 ha af grundtakst. Mindsteerstatning

1.500 kr.

Erstatningsbeløb i alt**2.162.100 kr.**

De tilkendte erstatningsbeløb, i alt 2.162.100 kr., forrentes efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra den 4. november 1999 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Fredningsnævnet har tilkendt en række ejere godtgørelse for sagkyndig bistand med i alt 147.584,80 kr., der er udbetalt.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges ejeren af Stampestrømmens Dambrug, der har været repræsenteret ved advokat Arne Skovbo 51.850 kr. (inkl. moms), der kan udbetales direkte til denne, og til de ejere, som har været repræsenteret ved Landbrugets Rådgivningscenter, tillægges 21.600 kr. (inkl. moms), der kan udbetales direkte til Rådgivningscentret.

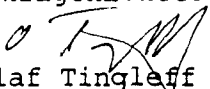
Af den samlede erstatning på 2.162.100 kr. samt renter og tillagt omkostningsbeløb, udreder staten ved Miljø- og Energiministeriet 75% og Ringkøbing Amt 25%, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

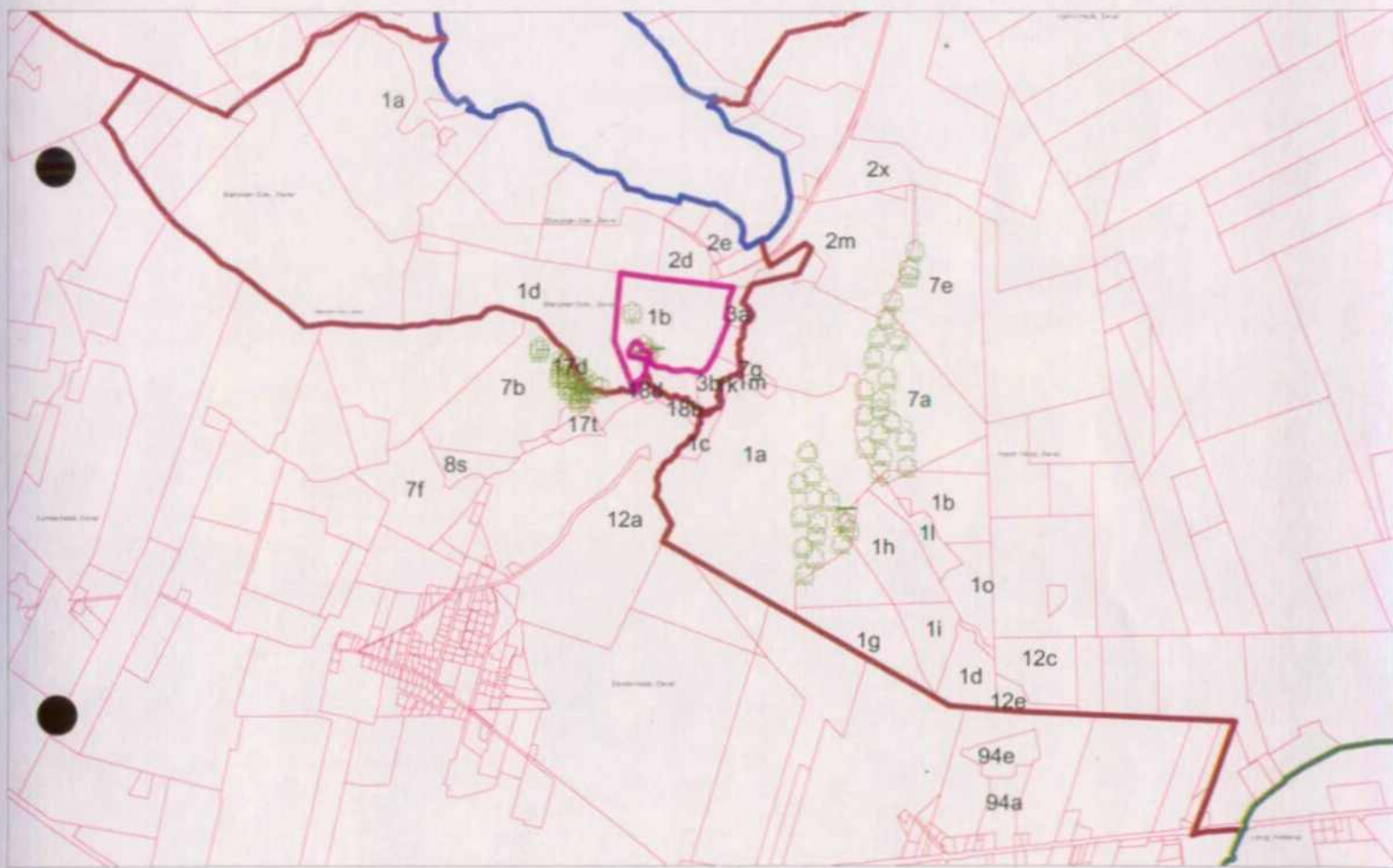
Naturklagenævnets afgørelse om erstatningsudmålingen (men ikke størrelsen af det tillagte omkostningsbeløb) kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Ringkøbing Amt og Miljø- og Energiministeriet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede.

Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Olaf Tingleff
viceformand

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR.

8029.00

AFGØRELSE

af 4. november 1999

STAMPESTRØMMEN

AREAL OMKRING
STAMPESTRØMMEN OG MUNDBJERG
SYD FOR STUBBERGÅRD SØ.

I Vinderup kommune, Ringkjøbing Amt.
RAF 111/89

Den 4. november 1999 blev i sagen

R.A.F. 111/89

Fredning af areal omkring Stampestrømmen og
Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup
kommune, Ringkjøbing amt.

afsagt sålydende

K E N D E L S E :

Den 22. juni 1989 rejste Danmarks Naturfredningsforening fredningssag for et areal på ca. 107 ha. omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup kommune, Ringkjøbing amt.

Fredningsnævnet for Ringkjøbing Amt besluttede af hensyn til ejerne af et dambrug, der var omfattet af fredningsforslaget, at udskille spørgsmålet om dambrugets nedlæggelse til særskilt behandling, inden man tog stilling til den øvrige del af forslaget.

Ved en kendelse af 22. juni 1992 bestemte fredningsnævnet, at det med henblik på at opnå en forbedring af vandkvaliteten i Stubbergaard sø var nødvendigt at hindre en fortsat dambrugsdrift ved Stampestrømmen. Stampestrømmens Dambrug skulle nedlægges og afhændes til miljøministeriet på en række vilkår. Ejerne fik tilkendt en erstatning på 4,75 mio. kr.

Naturklagenævnet ophævede dog ved kendelse af 29. april 1993 fredningsnævnets afgørelse, idet Naturklagenævnet ikke fandt, at der var særlige forhold, herunder særlige landskabelige forhold, som kunne begrunde, at dambruget krævedes nedlagt med hjemmel i naturfredningslovens kapitel III, nu naturbeskyttelseslovens kapitel 6.

Ved skrivelse af 15. marts 1996 fremsendte Danmarks Naturfredningsforening et revideret fredningsforslag. Dette er principielt det samme, som det tidligere fremsendte fredningsforslag, bortset fra, at bestemmelsen om bortfredning af driften af Stampestrømmens dambrug var udtaget som en konsekvens af Naturklagenævnets afgørelse.

Det fremgår af det tidligere fredningsforslag, at *"formålet med fredningen var at beskytte Stubbergaard sø og det smukke landskab omkring søen.*

Fredningen havde to hovedmål, dels:

at udvide den eksisterende fredning, således at ådalene syd for Stubbergaard sø kom med i en fredning, og

at man på længere sigt kan få en renere og smukkere Stampestrøm, ved at man ophørte med at drive dambrug. Hvilket på sigt ville forbedre vandkvaliteten i Stubbergaard Sø. "

Det tidligere fredningsforslag har været offentliggjort i pressen og udsendt til ejere og myndigheder, samt derefter drøftet på et offentligt møde den 24. november 1988 på Sevel Kro.

Ved skrivelse af 16. maj 1997 meddelte Danmarks Naturfredningsforening fredningsnævnet, at fredningsforslaget ændres, således at der i dette medtages følgende: "*Dambrugets drift bortfredes.*" Det bemærkes i skrivelsen, at ejeren, Ringkjøbing amt og Skov- og Naturstyrelsen er enige i udvidelsen af fredningsforslaget.

Fredningsforslaget omfatter i alt 18 parceller, der alle på nær lb. nr. 1 og 8 er i privateje med et samlet areal på ca. 107 ha. De enkelte parceller, deres matr.nr. og arealer samt ejerne fremgår af lodsejerfortegnelsen, der indgår som bilag til kendelsen.

Afgrænsningen af det fredede areal fremgår af fredningskortet, der er bilag til kendelsen.

Efter forslaget skal formålet med fredningen være at sikre:

- at det smukke landskab syd for Stubbergaard Sø bevares og forbedres,
- at bevare og forbedre de geologiske, biologiske og kulturhistoriske værdier omkring Stampestrømmen og Mundbjerg, ligesom områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv,
- at områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området bevares,
- at der sker afrunding af de vidtstrakte og unikke fredede naturområder omkring Flyndersø og Stubbergaard Sø,
- at der kan foretages naturpleje og naturgenopretning i overensstemmelse med fredningshensynet.

Nævnets behandling af sagen efter modtagelsen af det reviderede fredningsforslag:

Efter bekendtgørelse og indkaldelse af de interesserede holdt nævnet den 20. juni 1996 et offentligt møde i sagen, der blev indledt med en besigtigelse af området, der ønskes fredet.

På det efterfølgende møde samme dag på Sevel Kro redegjorde Jesper Refn fra Danmarks Naturfredningsforening for hovedtrækkene i fredningsforslaget, herunder om baggrunden for det reviderede forslag. Han nævnte, at forudsætningerne for Naturklagenævnets ændring af Fredningsnævnets tidligere afgørelse er ændret, idet målsætningen for Stampestrømmen og Stubbergård sø nu er hævet. Da foreningen havde fået en henvendelse fra dambrugets ejer vedrørende en overdragelse af dambruget, men ikke den tilknyttede beboelse, overvejede foreningen at ændre påstanden, så dambruget kunne nedlægges. Fra de mødte fremkom positive tilkendegivelser vedrørende en bortfredning af dambrugsdriften.

Efter en omfattende korrespondance afholdt nævnet den 31. maj 1999 en supplerende besigtigelse.

Der er ved forhandlingerne opnået enighed med lodsejerne om en lang række af de indsigelser om fredningens indhold og grænser, som er fremkommet.

Der er herefter følgende bemærkninger om disse spørgsmål til de enkelte lodsejeres krav og indsigelser:

Lb. nr. 4:

Fredningsgrænsen mellem haven og engen følger havens afgrænsning ca. 25 meter fra husets sydøstlige facade. Mod bækken er fredningsgrænsen 2 meter fra vandløbets bred, så vandløbet er i det fredede. Fredningen skal ikke være til hinder for, at ejerne af lb. nr. 4 kan fortsætte den hidtidige anvendelse af haven til haveformål, herunder kan tilplante haven efter eget ønske og etablere en gangbro over vandløbet.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at lodsejeren på engen etablerer yderligere en bro over Stampestrømmen i form af en broplade i niveau med terrænet og eventuelt trådhegn langs broen.

Endelig er fredningen ikke til hinder for den forøgelse af bredden af den bro, der leder adgangsvejen op til ejendommen over Stampestrømmen, ejeren havde etableret ved den supplerende besigtigelse den 31. maj 1999. Ejeren erklærede ved besigtigelsen, at han som vilkår for at forøge bredden af broen vil fjerne den gamle ubenyttede bro, der er placeret ca. 10 meter nedstrøms.

Ejeren har haft stillet krav om at der i fredningen skulle indføres en bestemmelse om, at fredningen ikke skulle være til hinder for at der blev etableret en sø på engen. Efter § 4 i fredningen er omformuleret, har lodsejeren dog frafaldet dette krav og et erstatningskrav, hvis hans ønske ikke blev fulgt.

Lb. nr. 5:

Dambrugsejerne, der har været repræsenteret af advokat Arne Skovbo, Viborg, har erklæret sig enig i, at driften af dambruget bortfredes.

Efter Naturklagenævnets afgørelse af 29. april 1993 har Ringkjøbing Amt i december 1993 vedtaget Regionplan 93, der i september 1997 er afløst af Regionplan 97. Ved sidstnævnte regionplan skete ingen ændringer i målsætningerne for Stampestrømmen eller Stubbergård sø. Ved Regionplan 93 skete der ændringer af målsætningen for både vandløbet og søen.

Målsætningen for Stampestrømmen var tidligere "E(B2), vandløb påvirket af vandindvinding undermålsat B2, laksefiskevand." Målsætningen er nu skærpet til "B2, laksefiskevand" for strækningen fra Stubbergård Sø til dambruget og "B1, gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk" for strækningen fra dambruget til udspring.

Målsætningen for Stubbergård Sø var tidligere "A1/B" og "A2/C" for den sydlige del, badevandsstation nr. 193. Målsætningen er nu stadig "A1/B" for søen, men for den sydlige del ved badevandsstationen er målsætningen "A1/A2/B" Den særlige begrundelse for A1 målsætningen er bestående af odder og helt.

Nævnet har på denne baggrund besluttet at følge påstanden om bortfredningen af dambrugsdriften.

Lb. nr. 6:

Ejeren, der har været repræsenteret af advokat Sv. E. Albrechtsen, Vinderup, har fastholdt et ønske om at få flyttet fredningsgrænsen, så hans klients ejendom ikke berøres og dels rejst et større erstatningskrav.

Amtet har den 6. maj 1998 bemærket, at ejendommen rummer væsentlige landskabelige værdier og har sammenhæng med de øvrige arealer i fredningsforslaget. Arealet har også betydning ved eventuelle fremtidige naturgenopretningsprojekter. Derfor bør fredningen ikke ind-

skrænkes. Det anføres i amtets skrivelse af 6. maj 1998, at ejeren indtil 1972 kunne grave kalk uden tilladelse. Han anmeldte ikke, at han havde påbegyndt gravning, ligesom han ikke siden har søgt om indvindingstilladelse på arealet. Sådanne kan højst gives for 10 år ad gangen, hvorfor det ikke er rimeligt at påberåbe sig erstatningskrav for investeringer foretaget i midten af 1960'erne til eventuel råstofindvinding, som ejeren ikke kan vide, om han har kunnet foretage i de sidste mere end 20 år. Hvis han havde søgt om tilladelse, ville amtet ikke have givet ham tilladelse på grund af områdets landskabelige værdier, de registrerede § 3-arealer og udpegningen til område med særlige landskabelige værdier i Regionplan 1997. Endelig oplyser amtet, at der blev foretaget kabelafbrænding i 1960'erne, sidst i 1970'erne og i 1984-85.

Nævnet har uanset ejerens ønske fastholdt, at ejendommen omfattes af fredningen, i det omfang, der fremgår af fredningsforslaget, ligesom nævnet ikke har fundet anledning til at tilkende erstatning udover grundtaksten som følge af, at ejeren afskæres fra kalkindvinding. Nævnet har især lagt vægt på de af amtet anførte grunde.

Lb. nr. 7:

Efter den supplerende besigtigelse og efter indstilling fra fredningsrejserne og amtet har nævnet besluttet, at arealet helt udgår af fredningen.

Lb. nr. 11:

Nævnet har besluttet uanset ejerens ønske at fastholde fredningsgrænsen, så også arealet oven for skrænten ind til heget fredes som anført i fredningsforslaget.

Lb. nr. 12:

Nedenfor huset, ca. midt på skrænten, er en sti. Fredningsgrænsen fastsættes og afmærkes med fredningssten således, at den følger stien, hvorved stien og den øverste del af skrænten ud for bygningerne m.v. er uden for fredningen, mens den nederste del af skrænten er inden for fredningen. Herved sikres det, at dalen fortsat vil blive afgrænset af en løvtræsbevokset bræmme på den nederste del af skråningen.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at lodsejeren nedenfor bygningerne efter Fredningsnævnets godkendelse kan foretage en supplerende beplantning for at skabe læ.

Fredningen skal heller ikke være til hinder for, at der på det fredede areal kan opstilles læskure til de kreaturer, der er på græsning. Fredningsnævnet skal forinden opstillingen godkende udformningen og placeringen af læskurene.

Lb. nr. 14:

Fredningsgrænsen ved ejendommens bygninger fastholdes, så også trekanten nord for landevejen fredes. Fredningsgrænsen mellem bygningerne og engen syd herfor følger dog en linie 25 meter fra bygningerne. Fredningen skal ikke være til hinder for, at ejerne af lb. nr. 14 kan fortsætte den hidtidige anvendelse af haven på begge sider af landevejen til haveformål, herunder kan tilplante haven efter eget ønske.

Fredningsgrænsen fastsættes nordøst for bygningerne fra det punkt i læheget, der ligger 65 meter fra vejmidte målt langs læheget og til det punkt i skellet mod matr. nr. 2 d, Blakskær gårde, Sevel, der ligger 40 meter fra vejmidte målt langs skel.

Lb. nr. 18:

Lodsejeren har den 25. juni 1996 fået meddelt dispensation til en mindre udvidelse af beboelsen.

Om erstatningskrav:

Nævnet har besluttet i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 8 stk. 3, at afgørelsen om erstatningskrav udskilles til samtidig truffet selvstændig afgørelse.

Om Naturgenopretning:

Der har været drøftelser og overvejelser om naturgenopretning. Konklusionen blev, at et naturgenopretningsprojekt for en rørlagt kilde ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt. Andre projekter var tildækning af en gammel kalkgrav samt genskabelse af åens slyngede forløb, men disse er der aktuelt heller ikke konkrete planer for. Nævnet har derfor besluttet at udelade bestemmelser om naturgenopretning.

Fredningsnævnet udtaler:

Da fredningsforslagets formål må anses for at være omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 1 finder et enigt nævn, at betingelserne for at frede området er til stede.

Der fastsættes for fredningen følgende fredningsbestemmelser:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre:

- at de store landskabelige værdier syd for Stubbergaard Sø bevares og forbedres
- at bevare og forbedre de geologiske, biologiske og kulturhistoriske værdier omkring Stampestrømmen og Mundbjerg samt områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv,
- at områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området bevares, samt
- at der sker afrunding af de vidtstrakte og unikke fredede naturområder omkring Flyndersø og Stubbergaard Sø,

§ 2. Bevaring.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje.

§ 3. Arealernes drift og anvendelse.

Arealerne må ikke yderligere tilplantes. Dog skal det være tilladt at tilplante visse mindre arealer med løvtræ, matr.nr. 7b Sønderhede, Sevel og 7f smst. samt 7a Hjelm Hede, Sevel, og et enkelt areal med nåltræ, matr.nr. 1i og 1g Hjelm Hede, Sevel. De eksisterende løvskovsare-

aler bør bevares. Plukhugst er tilladt. Det vil være hensigtsmæssigt, om nåletræsarealer ved omdrift overgår til løvtræsdrift.

§ 4. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer, medmindre sådanne tilstandsændringer tillades eller foretages af plejemyndigheden efter nedennævnte § 9. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på engen langs Stampestrømmen etableres en dam, idet placering og udformning forinden skal godkendes af Fredningsnævnet. Fredningsnævnets tilladelse træder ikke i stedet for tilladelser efter anden lovgivning.

§ 5. Bebyggelse m.v.

Der må ikke inden for det fredede område opføres ny bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, hytter, campingvogne eller andre indretninger, herunder usædvanlige hegn, der er skæmmende eller fremmede i området.

Ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bygningens ydre fremtræden ændres, må kun ske med fredningsnævnets forudgående godkendelse.

§ 6. Andre konstruktioner og anlæg.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg. Eksempelvis må der ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner eller oplags- og lossepladser. Der må ikke anbringes tårne, master, vindmøller, tankanlæg, herunder usædvanlige hegn eller skæmmende indretninger, og der må ikke føres luftledninger hen over det fredede område.

§ 7. Veje.

Der må ikke anlægges nye veje eller foretages omlægning af eksisterende veje. Forbuddet gælder ikke mark- og skovveje, der følger det naturlige terræn.

§ 8. Vandløb og vandområder.

Eksisterende åbne vandløb må ikke rørlægges eller omlægges, og tilstanden af eksisterende søer og vandhuller må ikke ændres.

§ 9. Naturpleje.

Ringkjøbing Amt har ret til at lade foretage naturpleje til opfyldelse af fredningens formål. Den naturpleje, der således kan komme på tale er eksempelvis rydning af opvækst og græsning af området. Det er en forudsætning, at naturplejen udføres uden udgift for ejeren af arealet og, enten er tiltrådt af denne, eller – hvis enighed ikke opnås – er godkendt af fredningsnævnet. Amtet kan give ejeren mulighed for selv at foretage den naturpleje, som amtet ønsker foretaget.

§ 10. Ret til færdsel m.v.

Offentligheden har ret til færdsel og ophold i området efter de almindelige regler i Naturbeskyttelseslovens kap. 4.

§ 11. Dispensation.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 3-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 50.

§ 12. Bortfredning af Stampestrømmens dambrug.

Driften af Stampestrømmens Dambrug på matr.nr. 7g, 1m, 7f, 1n og 1l Hjelm Hede, Sevel bortfredes.

THI BESTEMMES:

Arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup kommune, Ringkjøbing Amt fredes som gengivet på det til denne kendelse vedhæftede kort og i størrelse som angivet i den til denne kendelse vedhæftede lodsejerfortegnelse og i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Harry Jensen

H. Stamp

Niels Krawack

Afgørelsen skal jfr. naturbeskyttelseslovens § 42 forelægges Naturklagenævnet.

Denne afgørelse kan jfr. naturbeskyttelseslovens § 43 inden for 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. af

- ejere og brugere af ejendomme, der helt eller delvist er omfattet af fredningen,
- enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
- organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i forslaget.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Ringkjøbing Amt, den 10. november 1999

P.n.v.

H. Stamp

Lodsejer- og arealfortegnelse efter fredningens gennemførelse:

Lb. nr.	Ejer	matr. nr.	areal i ha
1.	Feldborg Skovdistrikt Feldborggård, Bjørnekærvej 18 7540 Haderup	del af 2 x, Hjelm Hede, Sevel	5,5
2.	Meindert Smid Viborgvej 306, Herrup 7830 Vinderup	2 m og 2 u Hjelm Hede, Sevel	12,2
3.	Lars Thomasen Trevældvej 13, Trandum 7830 Vinderup	16 a, Hjelm Hede, Sevel	0,7
4.	Kjeld Olesen Bjergbyvej 12, Bjergby 7830 Vinderup	del af 7 a, del af 7 e, del af 7 b, del af 1 a og del af 1 b, alle Hjelm Hede, Sevel	32,2
5.	Stampestrømmens Dambrug I/S v/N. Chr. Pedersen m.fl. Bjergbyvej 14, Bjergby, 7830 Vinderup	7 g, 1 m, 7 f, 1 l og 1 n, alle Hjelm Hede, Sevel	3,7
6.	Bodil Christensen Viborgvej 327, Bjergby 7830 Vinderup	1 d, del af 1 o, del af 12 c, del af 12 e, alle Hjelm Hede, Sevel, del af 94 a, del af 94 e, begge Sønderhede, Sevel	10,2
7.	udgår		
8.	Landbrugs- og Fiskeriministeriet Strukturdirektoratet Allégade 24, 6270 Tønder	del af 1 i, del af 1 g, begge Hjelm Hede, Sevel	2,4
9.	Niels P. Pedersen Møgelvangvej 10, Møgelvang 7830 Vinderup	del af 1 h, Hjelm Hede, Sevel	2,1
10.	J. Gunnar Andersen Søvejen 24, Mundbjerg, 7830 Vinderup	1 c, Hjelm Hede, Sevel 18 b, del af 12 a, Sønderhede, Sevel	12,7
11.	Svend E. Iversen Kokborgvej 15, Mundbjerg 7830 Vinderup	del af 7 f, Sønderhede, Sevel	2,5

12.	Sv. Oluf H. Andersen
Bjergbyvej 19, Mundbjerg
7830 Vinderup	del af 7 b, del af 8 s,
17 n, 17 d, 17 t og 17 k,
alle Sønderhede, Sevel	7,6
13.	Minna Feder
Bjergbyvej 17, Blakskær
7830 Vinderup	17 c, Sønderhede, Sevel,
del af 1 d, Blakskær Gde.
Sevel	2,6
14.	Bjarne Pedersen
Trevældvej 2, Blakskær
7830 Vinderup	18 d, Sønderhede, Sevel,
3 a, 4, del af 1 b, del af 2 d,
alle Blakskær Gde., Sevel	7,4
15.	Torben Højris
Skolegade 25, Herrup
7830 Vinderup	3 b, Blakskær Gde., Sevel
1 k, Hjelm Hede, Sevel	1,8
16.	Niels Chr. Grøn
Bjergbyvej 18, Blakskær
7830 Vinderup	1 a, Blakskær Gde., Sevel	0,8
17.	Peder Tomasen
Dåsbjergvej 56, Fly,
7800 Skive	2 a, Blakskær Gde., Sevel	1,1
18.	Bodil Marie Nielsen
Trevældvej 3, Blakskær,
7830 Vinderup	del af 2 e, Blakskær Gde.,
Sevel	0,2

REG. NR. 7828.00.

ERSTATNINGSAFGØRELSE

TIL

FREDNINGSAFGØRELSEN

af 4. november 1999

STAMPESTRØMMEN

AREAL OMKRING
STAMPESTRØMMEN OG MUNDBJERG
SYD FOR STUBBERGÅRD SØ.

I Vinderup kommune, Ringkjøbing Amt.
RAF 111/89

Den 4. november 1999 blev i sagen

R.A.F. 111/89

Fredning af areal omkring Stampestrømmen og
Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup
kommune, Ringkjøbing amt.

afsagt sålydende

K E N D E L S E O M E R S T A T N I N G :

Ved en samtidig afsagt selvstændig kendelse, er der truffet bestemmelse om fredning af et areal på ca. 107 ha. omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup kommune, Ringkjøbing amt. Der henvises i det hele til denne kendelse vedrørende fredningsnævnets behandling af sagen samt omfanget af fredningen.

Der har under sagen været en del korrespondance om erstatningskravene. Bortset fra lb. nr. 5, erstatningen for bortfredning af dambruget, er der ikke opnået enighed om erstatningerne. Dambrugsejeren har været repræsenteret af advokat Skovbo.

Flertallet af lodsejerne har været repræsenteret af Landbrugets Rådgivningscenter, Afdelingen for Landboret, mens ejeren af lb. nr. 7 senest har været repræsenteret af advokat Sv. E. Albrechtsen.

Om grundtaksten:

Lodsejerne har krævet en forhøjelse af grundtaksten fra 1.500 kr. til 2.000 kr. pr. ha. Dette er begrundet i, at sagen har verseret siden 1989. Sten W. Laursen har i skrivelse af 6. september 1998 supplerende oplyst, at han har forespurgt de lodsejere, som Afdelingen repræsenterer, om de har haft særlige ulemper som følge af, at deres ejendomme har været underlagt de restriktioner, der er fastsat i fredningsforslaget i det lange tidsrum, siden fredningssagen blev rejst. Disse lodsejere har i denne anledning ikke oplyst ham om sådanne særlige ulemper.

På trods heraf har lodsejerne fastholdt kravet om den anførte forhøjelse på 500 kr. pr. ha i forhold til den anførte grundtakst på 1.500 kr. pr. ha. Lodsejerne har haft ulemper af, at sagen har været under behandling i et langt tidsrum. I realiteten har sagen været behandlet i flere omgange. Endvidere har ejendommene været underlagt de omhandlede restriktioner i et langt tidsrum, uden at lodsejerne endnu er blevet økonomisk kompenseret. Forhøjelsen er således også begrundet i et forrentningssynspunkt, idet grundtaksten også ydes i sager, der har haft et kort sagsforløb.

Amtet har i skrivelse af 9. september 1998 bemærket, at grundtaksten bør fastsættes som i lignende sager. Fredningssager strækker sig typisk over længere tid. Denne sag adskiller sig ikke væsentligt fra andre sager, og der bør ikke gives særskilt erstatning for tiden for sagsforløbet.

Nævnet har besluttet at fastsætte en grundtakst på 1.500 kr. pr. ha., idet nævnet trods den lange sagsbehandlingstid ikke finder anledning til en forhøjelse, da der ikke er oplysninger om, at fredningssagen har givet særlige ulemper hos nogen af lodsejerne.

Fravigelser fra grundtaksten:

Nævnet er enige om, at der fastsættes en minimumserstatning på 1.500 kr. selvom det areal, for hvilket, der kan tilkendes grundtakst er mindre end en ha.

For arealer, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 16, indenfor beskyttelseslinien langs søer og vandløb, tilkendes kun en grundtakst på 750 kr. pr. ha.

For søer, vandløb og moser, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, tilkendes der i overensstemmelse med sædvanlig praksis ingen grundtakst.

For ferske enge, overdrev o. lign., omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2, reduceres der ikke i grundtaksten, da fredningssagen blev rejst den 22. juni 1989, hvor den tidligere lovgivning ikke indeholdt tilsvarende beskyttelsesregler.

Om tillæg for konsekvenserne af § 3 i fredningen.

A. Ad forbuddet mod yderligere beplantning:

Lodsejerne har rejst krav om et tillæg som følge af forbuddet mod den almindelige skovrejsning. Der er især henvist til, at forbuddet medfører, at der ikke er mulighed for at skabe attraktive liebhaverejendomme, ligesom det også har indflydelse på jagtmulighederne og dermed jagtlejen. Lodsejerne har skelnet imellem 3 klasser, hvor (1) tilplantningen ville have en særdeles positiv indflydelse på handelsværdien, hvor kravet er 2.000 kr. pr. ha., hvor (2) tilplantningen ville have en positiv påvirkning af handelsværdien, og hvor kravet er 1.000 kr. pr. ha., samt endelig hvor (3) tilplantning ikke er oplagt, hvorfor der ikke er krav om tillæg. Et forbud mod tilplantning vil alt andet lige reducere værdien af ejendommen, da ejerens mulighed for at råde over ejendommen reduceres.

Efter amtets opfattelse påvirker forbuddet mod skovrejsning ikke handelsværdien af ejendommene. Det er alene eksistensen af skov på arealerne, der har betydning for handelsværdien. En del af herlighedsværdien består i det åbne landskabs kvaliteter og, at fredningen garanterer denne tilstand.

Nævnet bemærker, at grundtaksten ved fredninger netop er erstatning for, at ejernes muligheder for at råde over ejendommen reduceres. Der kan derfor med denne begrundelse ikke gives et tillæg til grundtaksten. Da der ikke er en sammenhæng mellem muligheden for skovrejsning og handelsværdi finder nævnet ikke, at der bør gives et tillæg for forbuddet mod skovrejsning.

Lodsejerne har rejst krav om et tillæg som følge af forbuddet mod beplantning med henblik på dyrkning af pyntegrønt og juletræer. Der er især henvist til, at på egnede arealer vil der være en driftsøkonomisk gevinst ved denne arealanvendelse. Disse beplantninger har også en positiv bi-effekt på jagten og dermed jagtlejen. Lodsejerne har skelnet imellem 3 klasser, hvor (1) arealer med juletræer eller pyntegrønt er mulig og oplagt, hvorfor der er krav om et tillæg på 3.000 kr. pr. ha., hvor (2) arealer med juletræer eller pyntegrønt er mulig, men mindre oplagt, hvorfor der krævet et tillæg på 1.500 kr. pr. ha., og endelig hvor (3) arealer med juletræer eller pyntegrønt ikke er oplagt, hvorfor der ikke kræves noget tillæg.

Amtet har ikke haft kommentarer for så vidt angår den driftsøkonomiske del. Det anføres dog, at branchen vurderer vækstmulighederne i fremtiden for at være problematiske, så investeringer i dyrkning af pyntegrønt og juletræer ikke er uden en vis risiko. En tilplantning kan derfor have en negativ effekt ved handel med ejendommen, da beplantningen begrænser handlefriheden for en eventuel køber.

Nævnet bemærker, at forbuddet mod dyrkning af juletræer og pyntegrønt medfører en reduktion af ejendommenes handelsværdi. Nævnet har, i lighed med amtet, ikke fundet anledning til at tilsidesætte lodsejernes beregninger over betydningen af forbuddet. Nævnet har heller ikke fundet grundlag for at ændre lodsejernes vurdering af, hvilke arealer der er berettiget til tillæg på henholdsvis 3.000 kr. og 1.500 kr. pr. ha.

B. Ad påbuddet om bevaring af de eksisterende løvskovsarealer, der skal drives ved plukhugst:

Lodsejerne har rejst krav om tillæg, da fredningen afskærer dem fra at producere gavntræ, da løvskov kun vil være lyst- og værnsskov. Brug af nåletræ i vildtplejen gavner også hjortevildtet og påvirker dermed jagtlejen. Tabet afhænger af, om de løvtræer der er i dag er (1) mellemaldrende og ældre og derfor snart skal forynges eller om (2) kulturen er ung, så der går lang tid inden bindingen får effekt. Kravet er derfor et tillæg til grundtaksten på henholdsvis (1) 4.000 kr. pr. ha., og (2) 1.000 kr. pr. ha.

Amtet har oplyst, at i analyser foretaget på den Kongelige Veterinære- og Landbohøjskole ses, at værdien af jord med gran har en faldende tendens, mens værdien af jord med løvtræ har en stigende tendens. Hvis denne tendens fortsætter, vil løvtræ være en bedre driftsøkonomisk beslutning end nåletræedyrkning. Amtet afviser derfor, at der skal gives erstatning for, at ejerne ikke må omlægge til grantræ. Det afvises også, at overgang til plukhugst skulle give anledning til driftsøkonomiske tab, da tilvæksten i en plukhugstbevoksning er større end i en traditionel bevoksning og den driftsmæssige fleksibilitet er en driftsøkonomisk gevinst.

Nævnet bemærker, at grundtaksten ved fredninger er erstatning for, at ejernes muligheder for at råde over ejendommen reduceres. Nævnet bemærker videre, at da påbuddet om bevaring af de eksisterende løvskovsarealer, der skal drives ved plukhugst, ikke medfører nogen nedsættelse af handelsværdien, finder nævnet ikke, at der bør gives et tillæg.

C. Ad påbuddet om at nåletræsarealerne ved omdrift skal overgå til løvtræsdrift:

Lodsejerne har rejst krav om et tillæg til grundtaksten under henvisning til bemærkningen i fredningens § 3 om at nåletræsarealerne ved omdrift bør overgå til løvtræsdrift.

Nævnet bemærker, at da der ikke er tale om et egentligt krav om konvertering, men alene en henstilling til lodsejerne, medfører bestemmelsen ikke nogen nedgang i værdien, hvorfor der ikke gives tillæg.

Erstatning for bortfredning af dambruget:

Der har været en del korrespondance om fastsættelsen af erstatningskravet for bortfredningen af dambruget. Lodsejeren har nedlagt påstand om en erstatning på 2.000.000 kr. Ringkjøbing Amt har i en skrivelse af 1. december 1997 anført følgende: "*Stampestrømmens Dambrug blev den 15. februar 1983 af Amtet meddelt miljøgodkendelse, herunder tilladelse til et årligt foderforbrug på 150 tons. I medfør af Dambrugsbekendtgørelsen, der trådte i kraft i 1989, tildelte Amtet dambruget den 27. november 1990 et tilladeligt årligt foderforbrug på 65,2 tons. Denne afgørelse blev påklaget til Miljøstyrelsen, der den 30. januar 1992 forhøjede foderforbruget til 106 tons pr. år. Miljøstyrelsens afgørelse blev påklaget til Miljøankenævnet, der den 28. august 1995 afgjorde, at dambruget kunne producere videre på de oprindelige 150 tons pr. år, som fastsat i miljøgodkendelsen. Altså er den formelle status den, at dambruget har ret til et årligt foderforbrug på 150 tons.*

I medfør af Vandløbslovens § 37a har Amterne mulighed for at opkøbe frivand ved dambrug for at sikre passageforhold m.v. i vandløbene. Der er endvidere mulighed for ekspropriation i disse sager. Ringkjøbing amt har i flere tilfælde – med økonomisk støtte fra Miljøstyrelsen – benyttet sig af denne ordning. Der er blevet opkøbt frivand til beløb på mellem 10.000 og 15.000 kr. pr. ton foder på de pågældende dambrug, hvor prisniveauet er vurderet ud fra den "miljømæssige" gevinst i det enkelte tilfælde.

Såfremt et lignende opkøb af frivand skal finde sted ved Stampestrømmens Dambrug vurderes, at købsprisen pr. ton foder skal fastsættes på et niveau mellem 13.000 og 14.000 kr., og altså svarende til en opkøbspris af den samlede frivandsmængde på omkring 2 mio. kr."

Nævnet finder, under henvisning til skrivelsen fra amtet, at erstatningen passende kan fastsættes til 2.000.000 kr.

Erstatning for at lb. nr. 6 forhindres i at grave kalk.

Advokat Sv. E. Albrechtsen har rejst et erstatningskrav på i alt 1.465.000 kr. i erstatning, fordi lodsejeren på grund af fredningen forhindres i at grave kalk. Erstatningskravet består dels af et krav svarende til afholdte udgifter i forbindelse med tidligere foretagne jordarbejder og installering af vandaflledningssystem og dels et krav for fortabelse af anvendelsesmulighederne.

Det anføres i amtets skrivelse af 6. maj 1998, at ejeren indtil 1972 kunne grave kalk uden tilladelse. Han anmeldte ikke, at han havde påbegyndt gravning, ligesom han ikke siden har søgt om indvindingstilladelse på arealet. Sådanne kan højst gives for 10 år ad gangen, hvorfor det ikke er rimeligt at påberåbe sig erstatningskrav for investeringer foretaget i midten af 1960'erne til eventuel råstofindvinding, som ejeren ikke kan vide, om han har kunnet foretage i de sidste

mere end 20 år. Hvis han havde søgt om tilladelse, ville amtet ikke have givet ham tilladelse på grund af områdets landskabelige værdier, de registrerede § 3-arealer og udpegningen til område med særlige landskabelige værdier i Regionplan 1997. Endelig oplyser amtet, at der blev foretaget kabelafbrænding i 1960'erne, sidst i 1970'erne og i 1984-85.

Nævnet finder, at da der er gået så mange år siden lodsejeren foretog sine investeringer i kalkværket og siden han sidst producerede kalk, må han anses for at have opgivet driften af kalkværket. Da det må anses for udelukket, at han i dag vil kunne få tilladelse til at genoptage kalkproduktionen, har han ikke lidt noget tab. Erstatningen fastsættes derfor alene til grundtaksten.

Med disse bemærkninger fastsættes erstatningerne som nedenfor bestemt:

Lb. nr. 1:

Arealer, der giver grundtakst	4,7 ha.	
Arealer til ½ grundtakst	0,7 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	0,1 ha.	
Samlet areal	5,5 ha.	
Grundtakst		7.575,00 kr.
Erstatning i alt		7.575,00 kr.

Lb. nr. 2:

Arealer, der giver grundtakst	5,6 ha.	
Arealer til ½ grundtakst	1,9 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	4,7 ha.	
Samlet areal	12,2 ha.	
Grundtakst		9.825,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 3,5 ha á 1.500 kr.		5.250,00 kr.
Erstatning i alt		15.075,00 kr.

Lb. nr. 3:

Areal, der giver grundtakst	0,0 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	0,7 ha.	
Samlet areal	0,7 ha.	
Ingen grunderstatning		0,00 kr.

Lb. nr. 4:

Arealer, der giver grundtakst	26,5 ha.	
Arealer til ½ grundtakst	0,4 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	5,3 ha.	
Samlet areal	32,2 ha.	
Grundtakst		40.050,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 6,9 ha á 3.000 kr.		20.700,00 kr.
Erstatning i alt		60.750,00 kr.

Lb. nr. 5:

Arealer, der giver grundtakst	3,7 ha.	
Samlet areal	3,7 ha.	
Grundtakst		5.550,00 kr.
Erstatning for bortfredning af dambrug		2.000.000,00 kr.
Erstatning i alt		2.005.550,00 kr.

Lb. nr. 6:

Arealer, der giver grundtakst	10,2 ha.	
Samlet areal	10,2 ha.	
Grundtakst		15.300,00 kr.
Erstatning i alt		15.300,00 kr.

Lb. nr. 8:

Arealer, der giver grundtakst	2,4 ha.	
Samlet areal	2,4 ha.	
Grundtakst		3.600,00 kr.
Erstatning i alt		3.600,00 kr.

Lb. nr. 9:

Arealer, der giver grundtakst	2,1 ha.	
Samlet areal	2,1 ha.	
Grundtakst		3.150,00 kr.
Erstatning i alt		3.150,00 kr.

Lb. nr. 10:

Arealer, der giver grundtakst	9,6 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	3,1 ha.	
Samlet areal	12,7 ha.	
Grundtakst		14.400,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 2,1 ha á 1.500 kr.		3.150,00 kr.
Erstatning i alt		17.550,00 kr.

Lb. nr. 11:

Arealer, der giver grundtakst	2,43 ha.	
arealer, der ikke giver grundtakst	0,07 ha.	
Samlet areal	2,5 ha.	
Grundtakst		3.645,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 2,0 ha á 1.500 kr.		3.000,00 kr.
Erstatning i alt		6.645,00 kr.

Lb. nr. 12:

Arealer, der giver grundtakst	7,0 ha.	
arealer, der ikke giver grundtakst	0,6 ha.	
Samlet areal	7,6 ha.	
Grundtakst		10.500,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 1,3 ha á 1.500 kr.		1.950,00 kr.
Erstatning i alt		12.450,00 kr.

Lb. nr. 13:

Arealer, der giver grundtakst	2,6 ha.	
Samlet areal	2,6 ha.	
Grundtakst		3.900,00 kr.
Pyntegrøntstillæg, 1,0 ha. á 1.500 kr.		1.500,00 kr.
Erstatning i alt		5.400,00 kr.

Lb. nr. 14:

Arealer, der giver grundtakst	6,2 ha.	
arealer til ½ grundtakst	1,0 ha.	
arealer, der ikke giver grundtakst	0,2 ha.	
Samlet areal	7,4 ha.	
Grundtakst		10.050,00 kr.
Erstatning i alt		10.050,00 kr.

Lb. nr. 15:

Arealer, der giver grundtakst	1,4 ha.	
arealer, der ikke giver grundtakst	0,4 ha.	
Samlet areal	1,8 ha.	
Grundtakst		2.100,00 kr.
Erstatning i alt		2.100,00 kr.

Lb. nr. 16:

Arealer, der giver grundtakst	0,8 ha.	
Samlet areal	0,8 ha.	
Minimumserstatning		1.500,00 kr.

Lb. nr. 17:

Arealer, der giver grundtakst	0,1 ha.	
Arealer, der ikke giver grundtakst	1,0 ha.	
Samlet areal	1,1 ha.	
Minimumserstatning		1.500,00 kr.

Lb. nr. 18:

Arealer, der giver grundtakst	0,2 ha.	
Samlet areal	0,2 ha.	
Minimumserstatning		1.500,00 kr.

Erstatning i alt 2.169.695,00 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes fra datoen for fredningsnævnets kendelse og indtil erstatningerne udbetales med en årlig rente svarende til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Til dækning af sagkyndig bistand tilkendes der :

Advokat Arne Skovbo, Viborg for sin bistand til lb. nr. 5, et salær på 35.000 kr. med tillæg af moms og med tillæg af positive udlæg på 3.484,80 kr.

Advokat Svend Erik Albrechtsen, Vinderup for sin bistand til lb. nr. 6, et salær på 10.000 kr. med tillæg af moms.

Landbrugets Rådgivningscenter, Afdelingen for Landboret, for sin bistand til lb. nr. 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 og 17 et salær på 53.000 kr. med tillæg af moms og med tillæg af positive udlæg på 21.600 kr.

THI BESTEMMES:

I forbindelse med fredningen af arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø i Vinderup kommune, Ringkjøbing amt som det fremgår af en samtidig hermed truffet selvstændig afgørelse, udbetales i erstatning til lodsejerne:

Feldborg Skovdistrikt	7.575 kr.
Meindert Smid	15.075 kr.
Kjeld Olesen	60.750 kr.
Stampestrømmens Dambrug i/s v/ N. Chr. Pedersen m.fl.	2.005.550 kr.
Bodil Christensen	15.300 kr.
Landbrugs- og Fiskeriministeriet, Strukturdirektoratet	3.600 kr.
Niels P. Pedersen	3.150 kr.
J. Gunnar Andersen	17.550 kr.
Svend E. Iversen	6.645 kr.
Sv. Oluf H. Andersen	12.450 kr.
Minna Feder	5.400 kr.
Bjarne Pedersen	10.050 kr.
Torben Højris	2.100 kr.
Niels Chr. Grøn	1.500 kr.
Peder Tomasen	1.500 kr.
Bodil Marie Nielsen	1.500 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes fra datoen for fredningsnævnets kendelse og indtil erstatningerne udbetales med en årlig rente svarende til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Til dækning af sagkyndig bistand tilkendes der:

Advokat Arne Skovbo, Viborg for sin bistand til lb. nr. 5, et salær på 35.000 kr. med tillæg af moms og med tillæg af positive udlæg på 3.484,80 kr.

Advokat Svend Erik Albrechtsen, Vinderup for sin bistand til lb. nr. 6, et salær på 10.000 kr. med tillæg af moms.

Landbrugets Rådgivningscenter, Afdelingen for Landboret, for sin bistand til lb. nr. 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 og 17 et salær på 53.000 kr. med tillæg af moms og med tillæg af positive udlæg på 21.600 kr.

Harry Jensen

H. Stamp

Niels Krawack

Afgørelsen skal jfr. naturbeskyttelseslovens § 42 forelægges Naturklagenævnet.

Denne afgørelse kan jfr. naturbeskyttelseslovens § 43 inden for 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. af

- ejere og brugere af ejendomme, der helt eller delvist er omfattet af fredningen,
- enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
- organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i forslaget.

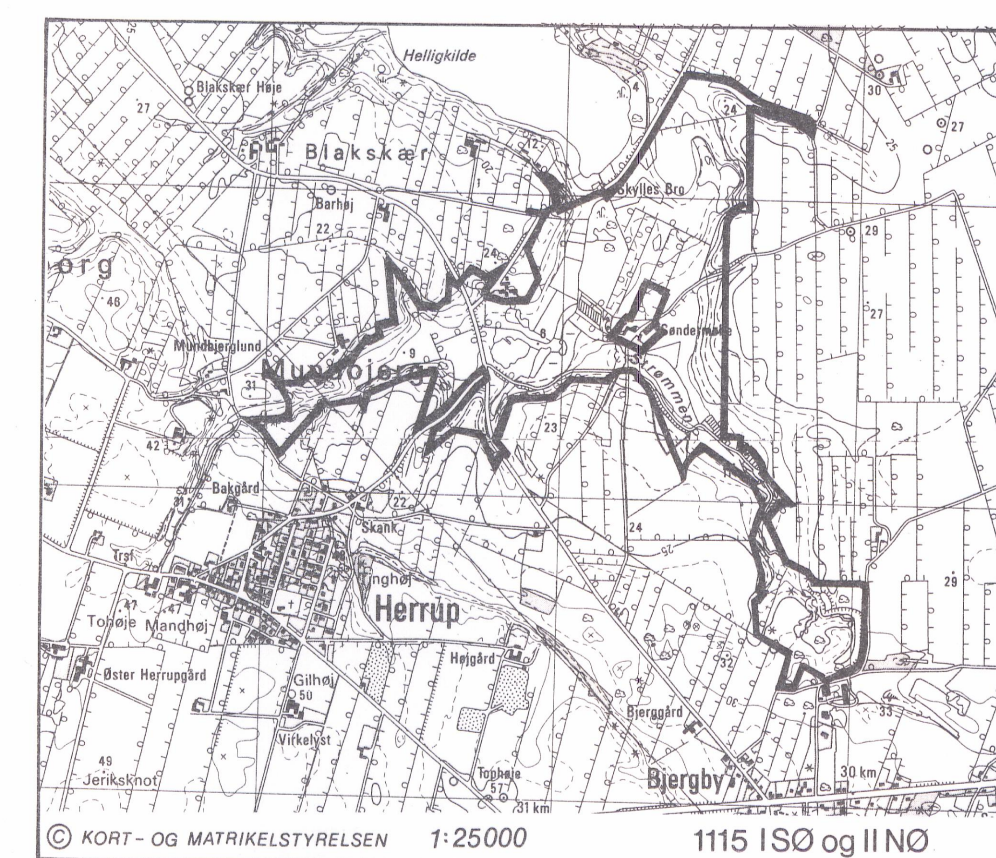
Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Ringkjøbing Amt, den 10. november 1999

P.n.v.

H. Stamp

KORT>

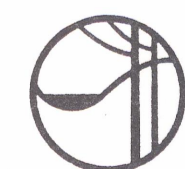

REG. NR. 7828.00.

Areal omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø.

Del af
Blakskær Gde., Sevel,
Hjelm Hede, Sevel,
Sønderhede, Sevel,
Vinderup Kommune,
Ringkøbing Amt.

Udfærdiget i marts 1989 af
Danmarks Naturfredningsforening
J.nr. 0111-58

Signaturforklaring:

- fredningsgrænse
- ejerlavsgænse
- tidl. fredet areal
- byggelinier i h.t. naturfr. lovens § 47a og 53
- henvisning til areal- og lodsejerlisten
- fugtig eng
- sø
- areal som er omfattet af NKNs afgørelse af 29.04.1993

1:4000
kopi efter matr.kortet
à jour juli 1988.
Revideret februar 1996.

0 100 1:4000 500m

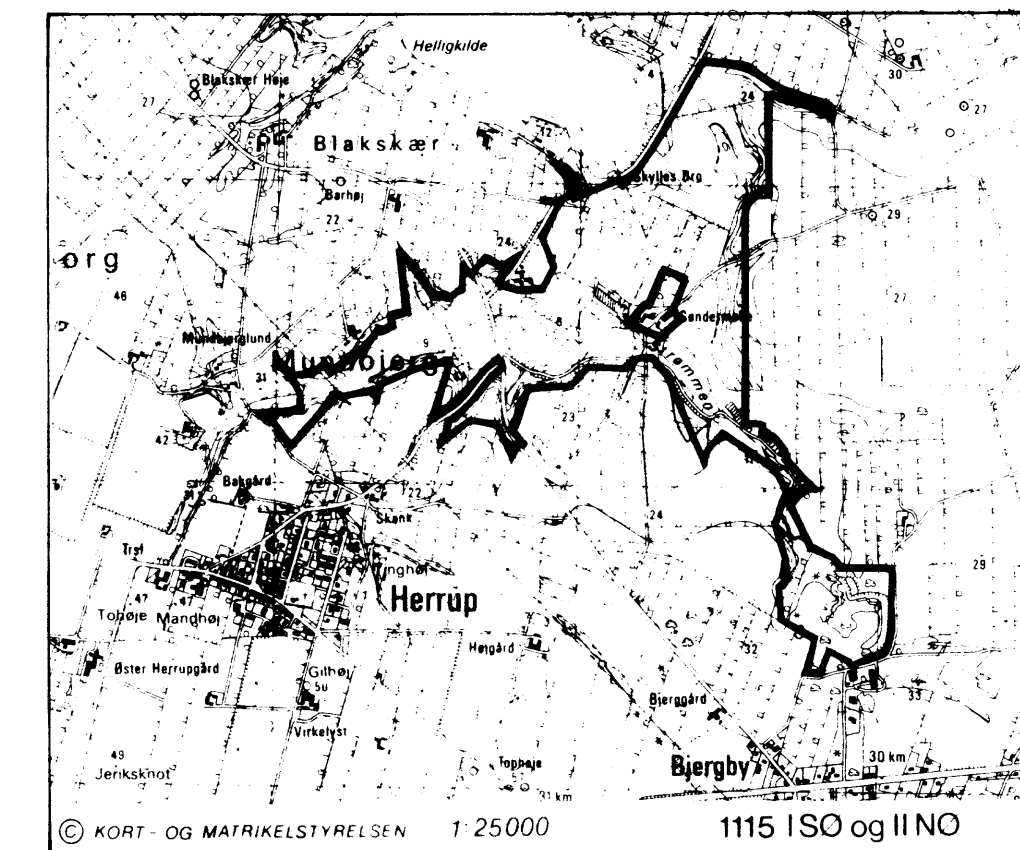

Beskyttede naturtyper i.h.t. amtets naturtyperegistrering, dec. 1998

- overdrev
- ferskeng
- mose
- sø

Skove i.h.t. amtets registrering, dec. 1998

- nål
- løv
- blandet

Bilag 1

Areal omkring Stampestrømmen og
Mundbjerg syd for Stubbergård Sø.

Del af
Blakskær Gde., Sevel,
Hjelm Hede, Sevel,
Sønderhede, Sevel,
Vinderup Kommune,
Ringkøbing Amt.

Udfærdiget i marts 1989 af
Danmarks Naturfredningsforening
J.nr. 0111-58

Rettelser udført af Ringkøbing amt, juli 1999.

Signaturforklaring:

- fredningsgrænse
- ejerlavsgænse
- tidl. fredet areal
- byggelinier i.h.t. naturfr. lovens § 47a og 53
- henvi sning til areal- og lodsejerlisten

areal som er omfattet af NKNs afgørelse af
29.04.1993

REG. NR. 7828.00

0 100 1:4000 500m

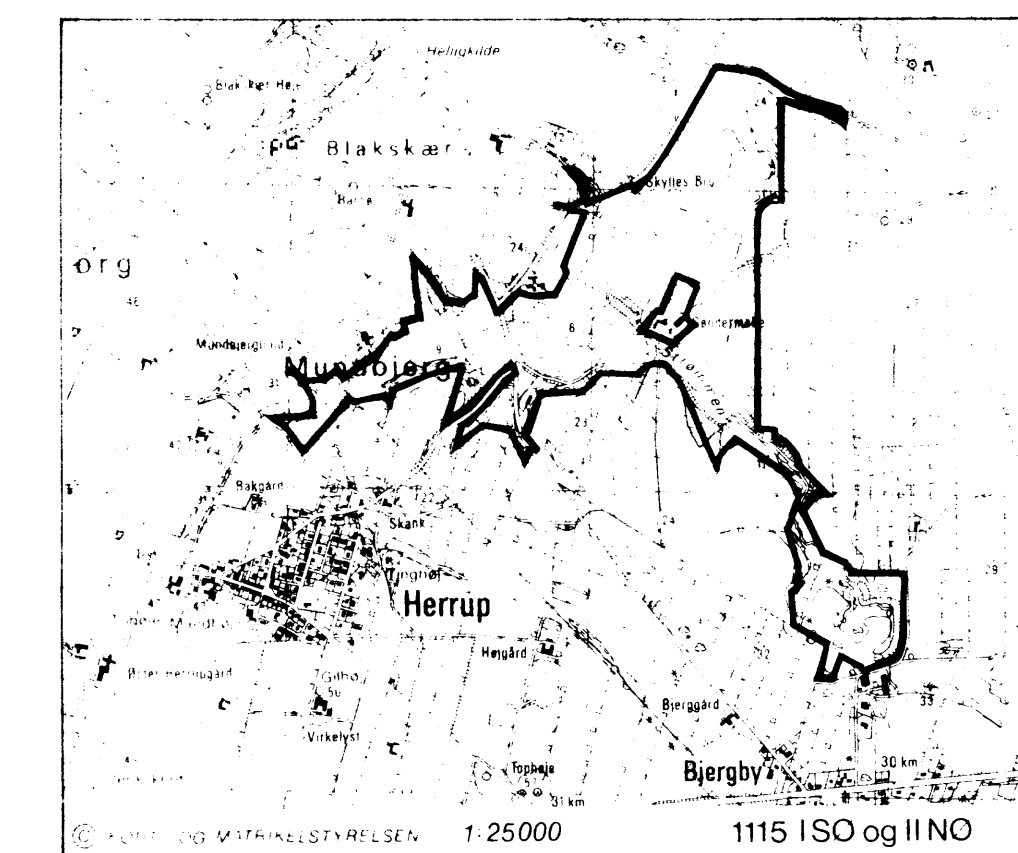
1:4000
kopi efter matr.kortet
à jour juli 1988.
Revideret februar 1996.

Beskyttede naturtyper i.h.t. amtets naturtyperegistrering, dec. 1998

- overdrev
- ferskeng
- mose
- sø

Skove i.h.t. amtets registrering, dec. 1998

- nål
- løv
- blandet

Bilag 1

Areal omkring Stampestrømmen og Mundbjerg syd for Stubbergård Sø.

Del af
Blakskær Gde., Sevel,
Hjelm Hede, Sevel,
Sønderhede, Sevel,
Vinderup Kommune,
Ringkøbing Amt.

Udfærdiget i marts 1989 af
Danmarks Naturfredningsforening
J.nr. 0111-58

Rettelser udført af Ringkøbing Amt, juli 1999 og januar 2001

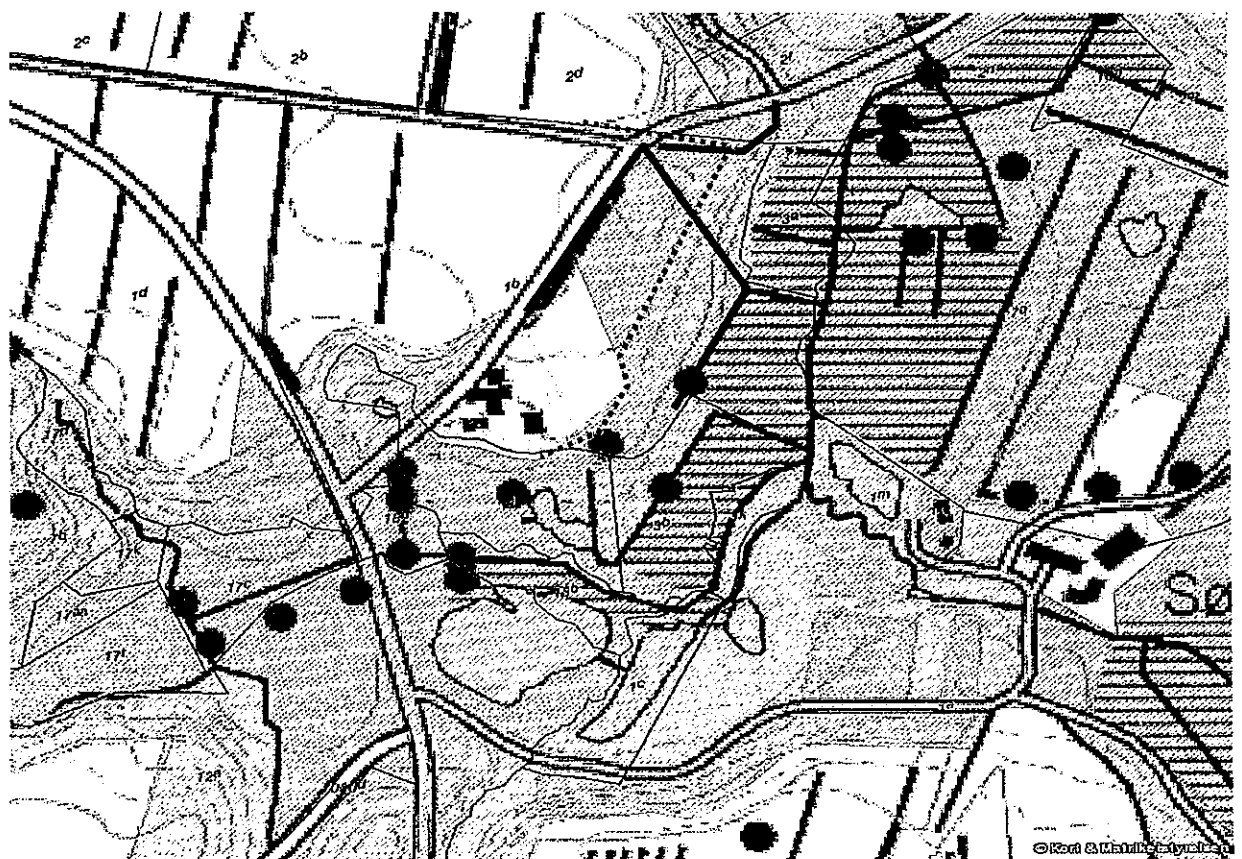
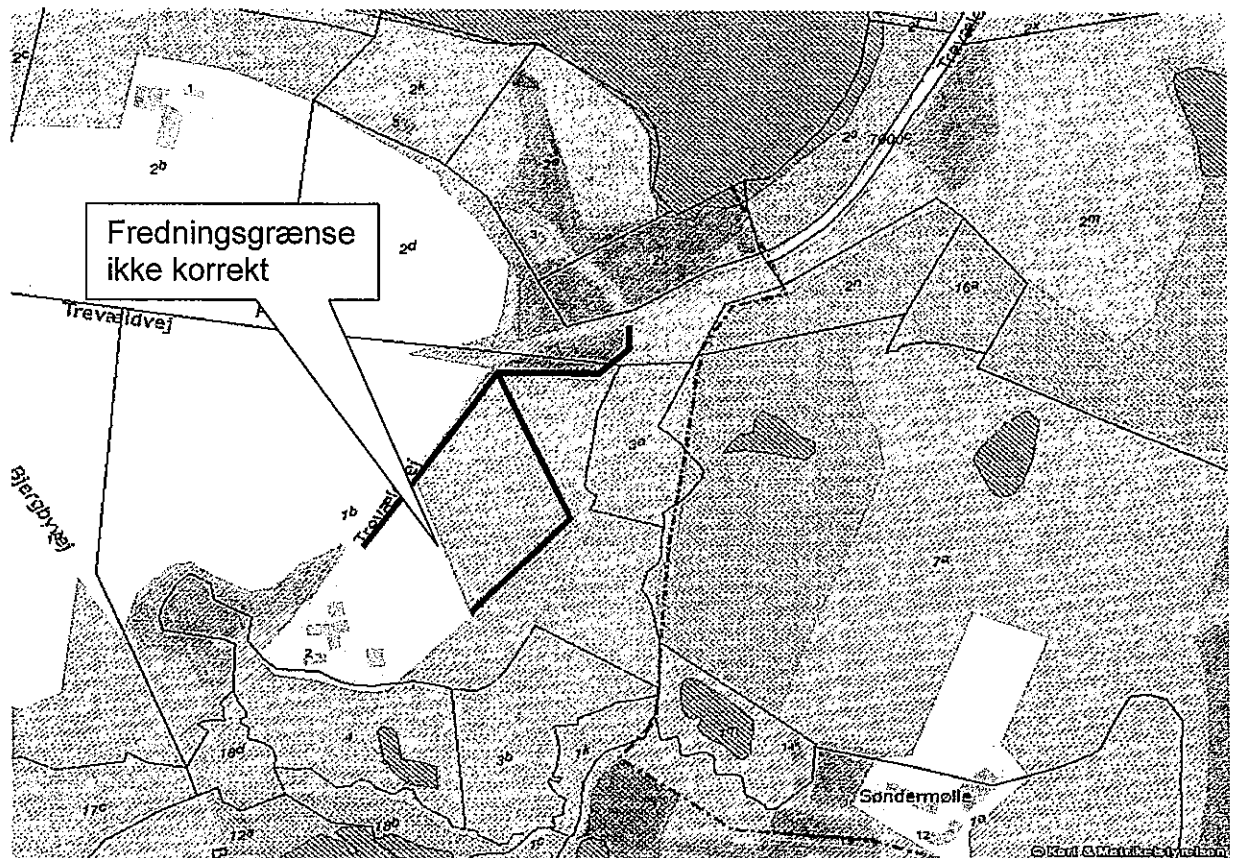
Signaturforklaring:

- fredningsgrænse
- ejerlavsgænse
- tidl. fredet areal
- byggegrænser i h.t. naturbeskyttelseslovens § 16 og 18
- må tilplantes med nåltræer
- må tilplantes med løvtræer

FREDNINGSKORT
NATURLAGENEVNETS
Fredningsafgørelse af Marts 2001
2001 i sag nr. 97-111/650-0006

0 100 1:4000 500m

1:4000
kopi efter matr.kortet
à jour juli 1988.
Revideret februar 1996.

Fredningsgrænse korrigeret med stiplet linie – ansøgt hegn vist med grønt i §3-grænse

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Herning, 23. november 2009

FRD 16/2009

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

25 NOV. 2009

Bjarne Pedersen er d.d. tilskrevet således:

"Bjarne Pedersen, Trevældvej 2, 7830 Vinderup, ansøger om tilladelse til at plante et læhegn på et areal ved Stampestrømmen. – R.A.F. 111/89 – Stampestrømmen.

Efter en besigtigelse den 6. november 2009, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter fra Holstebro kommune og Danmarks Naturfredningsforening samt en repræsentant for ansøgeren, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til, at der som ansøgt plantes læhegn. Det ansøgte læhegn er indtegnet på vedhæftede kortskitse. Tilladelsen gives, da det ansøgte ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at de ansøgte læhegn forbedrer de biologiske værdier især som levested for dyrelivet. De skæmmes ikke de landskabelige værdier og hindrer ikke offentlighedens muligheder for at opleve naturen i området.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

RETTEEN I HERNING, 2. AFDELING

Nygade 3, 7400 Herning

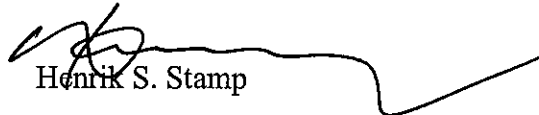
Tlf. 97 22 22 00 - E-mail: midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve”,

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Herning, 30. november 2011

FRD 23/2011

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
Naturstyrelsen

5 DEC. 2011

Holstebro kommune er d.d. tilskrevet således:

"Holstebro kommune, Teknisk & Miljø, Rådhuset, 7500 Holstebro, ansøger om tilladelse til restaurering af vandløbet Stampestrømmen. – R.A.F. 111/1989 – Stampestrømmen.

I Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001 blev arealer omkring Stampestrømmen og Mundbjerg fredet. I § 4 blev det bestemt, at der på engen langs Stampestrømmen kan etableres en dam, idet placering og udformning forinden skal godkendes af fredningsnævnet.

Efter en besigtigelse den 25. november 2011, hvori foruden nævnet deltog Naturstyrelsen Vestjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening samt ansøgeren, Holstebro kommune, skal nævnet meddele, at mølledammen kan godkendes som ansøgt af Holstebro kommune, da den ansøgte placering og udformning ikke findes at være i strid med fredningens formål. Nævnet bemærker, at en dam med forbindelse til Stampestrømmen efter en samlet konkret vurdering ikke strider mod fredningens formål, da det samlede projekt vil forbedre de biologiske værdier samt områdets funktion som levested for dyrelivet, ligesom de planlagte stier forbedrer offentlighedens adgang til området. Der er endelig lagt vægt på, at der reelt er tale om retablering af en historisk mølledam ved en vandmølle, der har givet navn til vandløbet.

Nævnet stiller dog som vilkår for godkendelsen, at opgravet materiale ikke må lægges ved dammen, da dette vil ændre på terrænformerne. I stedet skal det opgravede materiale fjernes og spredes på de omkringliggende landbrugsarealer eller fjernes helt fra det fredede areal.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Gebyret udgør 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

RETTE I HERNING, 2. AFDELING

Nygade 3, 7400 Herning

Tlf. 97 22 22 00 - E-mail: midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

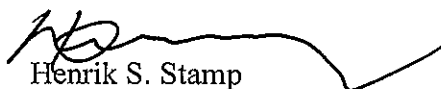
Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve”,

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

Herning, 3. maj 2013
FRD 10/2013

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Bjarne Pedersen er d.d. tilskrevet således:

"Bjarne Pedersen, Trevældvej 2, Sevel, 7830 Vinderup, ansøger om tilladelse til at foretage en beplantning på ejendommen. – R.A.F. 71/1974 – Stubbergård Sø.

Ved Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001, blev arealer ved Stampestrømmen fredet. Formålet er i afgørelsen beskrevet: *"Fredningen har til formål at sikre og forbedre de store landskabelige værdier syd for Stubbergård Sø, at forbedre naturtilstanden i og ved Stampestrømmen ved at nedlægge dambruget, at bevare og forbedre de geologiske og biologiske værdier samt områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv, at bevare områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området, samt at afrunde de vidtstrakte og værdifulde naturområder omkring Flyndersø og Stubbergård Sø."*

De relevante bestemmelser er "§ 2. **Bevaring**

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje, naturgenopretning eller er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 3. **Arealernes drift og anvendelse**

Arealerne må ikke yderligere tilplantes. Dog skal det være tilladt, på de arealer af matr.nr. 7b ..."

Fredningsnævnet har fra Holstebro kommune modtaget en ansøgning fra Bjarne Pedersen om tilladelse til at beplante et mindre areal nordøst for ejendommen Trevældvej 2, Sevel. En mindre del af beplantningen ligger indenfor fredningsgrænsen.

Holstebro kommune har ved fremsendelsen af sagen ikke haft indvendinger mod det ansøgte og har vurderet, at *"beplantningen det ansøgte sted ikke vil ændre mulighederne for oplevelserne af landskabet."*

Sagen er behandlet af nævnets formand alene efter § 10, stk. 5 i Forretningsordenen for Fredningsnævn.

Jeg skal hermed på nævnets vegne i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til, at Bjarne Pedersen som ansøgt beplanter et mindre areal nordøst for ejendommen Trevældvej 2, Sevel.

Tilladelsen gives, da jeg ikke finder, at det ansøgte er i strid med fredningens formål. Jeg har især lagt vægt på, at nok vil beplantningen på en kortere strækning påvirke udsigten fra landevejen over landskabet, men det vil især være beplantningen udenfor fredningen, der påvirker udsigten, hvorimod den planlagte beplantning indenfor fredningen ikke isoleret set påvirker udsigten.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Placeringen af beplantningen fremgår af det vedhæftede luftfoto fra Miljøportalen.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jf. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Deres klage bedes sendt til Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, så vidt muligt elektronisk på midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve",

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

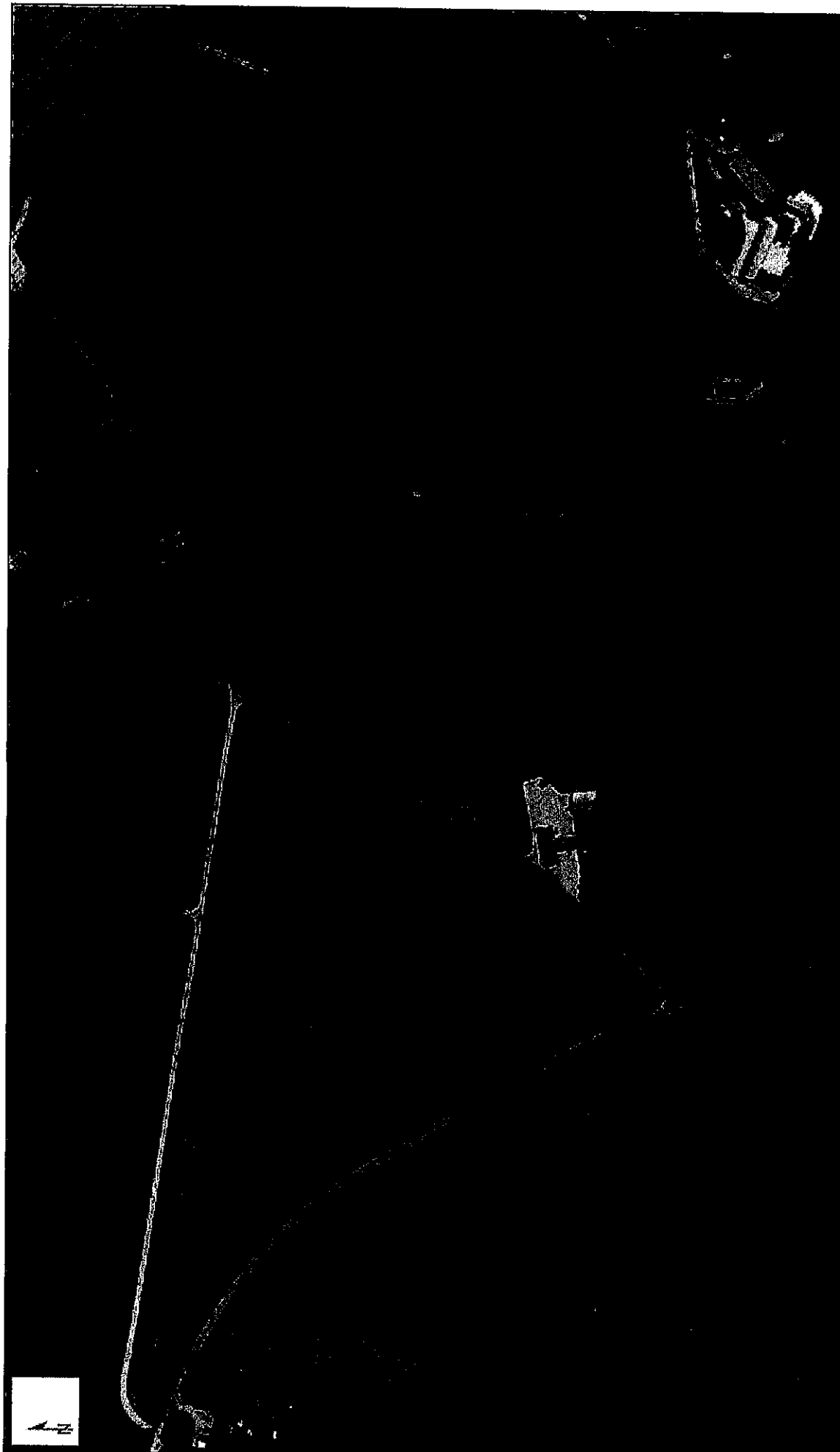

Henrik S. Stamp

RETTEEN I HERNING, 2. AFDELING

Haraldsgade 28, 7400 Herning

Tlf. 99 68 60 21 - E-mail: midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

Trevældvej 2, Sevel

Danmarks Miljøportal

Data om miljøet i Danmark

Rentemestervej 8, 1. sal, 2400 København NV

Support: miljoportal@miljoportal.dk

ansøgning om tilplantning af 3250 m² - delvist i fredet område - Stampestrømmen

Målforskel: 1:3768

Dato: 05.03.2013

Ortofotos (DDO@land). COWI har den fulde ophavsret til de ortofotos (DDO@land), der vises som baggrundskort. Denne funktion, med ortofoto som baggrundskort, må derfor kun anvendes af Miljøministeriet, regioner og kommuner med tilhørende institutioner, der er part i Danmarks Miljøportal, i forbindelse med de pågældende institutioners myndighedsbehandling indenfor miljøområdet, samt af privatpersoner til eget personligt brug. Linket må ikke indgå i andre hjemmesider. Øvrig kommerciel anvendelse er ikke tilladt og vil kunne retsforfølges.

Herning, 28. maj 2015

FRD 19/2015

Bjarne Pedersen
Trevældvej 2, Sevel
7830 Vinderup
b.pedersen@herrup.dk

Bjarne Pedersen, Trevældvej 2, Sevel, 7830 Vinderup, ansøger om tilladelse til at foretage småplantning på 4.800 m² på matr. nr. 1b, Blaskær gdr. Sevel. – R.A.F. 111/1989.

Ved Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001 blev arealer ved Stampestrømmen fredet. Formålet er i afgørelsen beskrevet: *"Fredningen har til formål at sikre og forbedre de store landskabelige værdier syd for Stubbergård Sø, at forbedre naturtilstanden i og ved Stampestrømmen ved at nedlægge dambruget, at bevare og forbedre de geologiske og biologiske værdier samt områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv, at bevare områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området, samt at afrunde de vidtstrakte og værdifulde naturområder omkring Flyndersø og Stubbergård Sø."*

De relevante bestemmelser er "§ 2. **Bevaring**

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring indgår i naturpleje, naturgenopretning eller er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 3. **Arealernes drift og anvendelse**

Arealerne må ikke yderligere tilplantes. Dog skal det være tilladt, på de arealer af matr.nr. 7b ..."

Fredningsnævnet har fra Holstebro kommune modtaget en ansøgning fra Bjarne Pedersen om tilladelse til at beplante et areal nordøst for ejendommen Trevældvej 2, Sevel. En mindre del af beplantningen ligger indenfor fredningsgrænsen.

Holstebro kommune har ved fremsendelsen af sagen ikke haft indvendinger mod det ansøgte og har vurderet, at *"beplantningen inden for fredningen ikke vil ændre væsentligt på landskabet alene, da der ligeledes beplantes uden for fredningen."*

Sagen er behandlet af nævnets formand alene efter § 10, stk. 5 i Forretningsordenen for Fredningsnævn.

Jeg skal hermed på nævnets vegne i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til, at Bjarne Pedersen som ansøgt beplanter et areal nordøst for ejendommen Trevældvej 2, Sevel.

Tilladelsen gives, da jeg ikke finder, at det ansøgte er i strid med fredningens formål. Jeg har især lagt vægt på, at nok vil beplantningen på en kortere strækning påvirke udsigten fra landevejen over landskabet, men det vil især være beplantningen udenfor fredningen, der påvir-

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

ker udsigten, hvorimod den planlagte beplantning indenfor fredningen ikke isoleret set påvirker udsigten.

Placeringen af beplantningen fremgår af det vedhæftede luftfoto.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

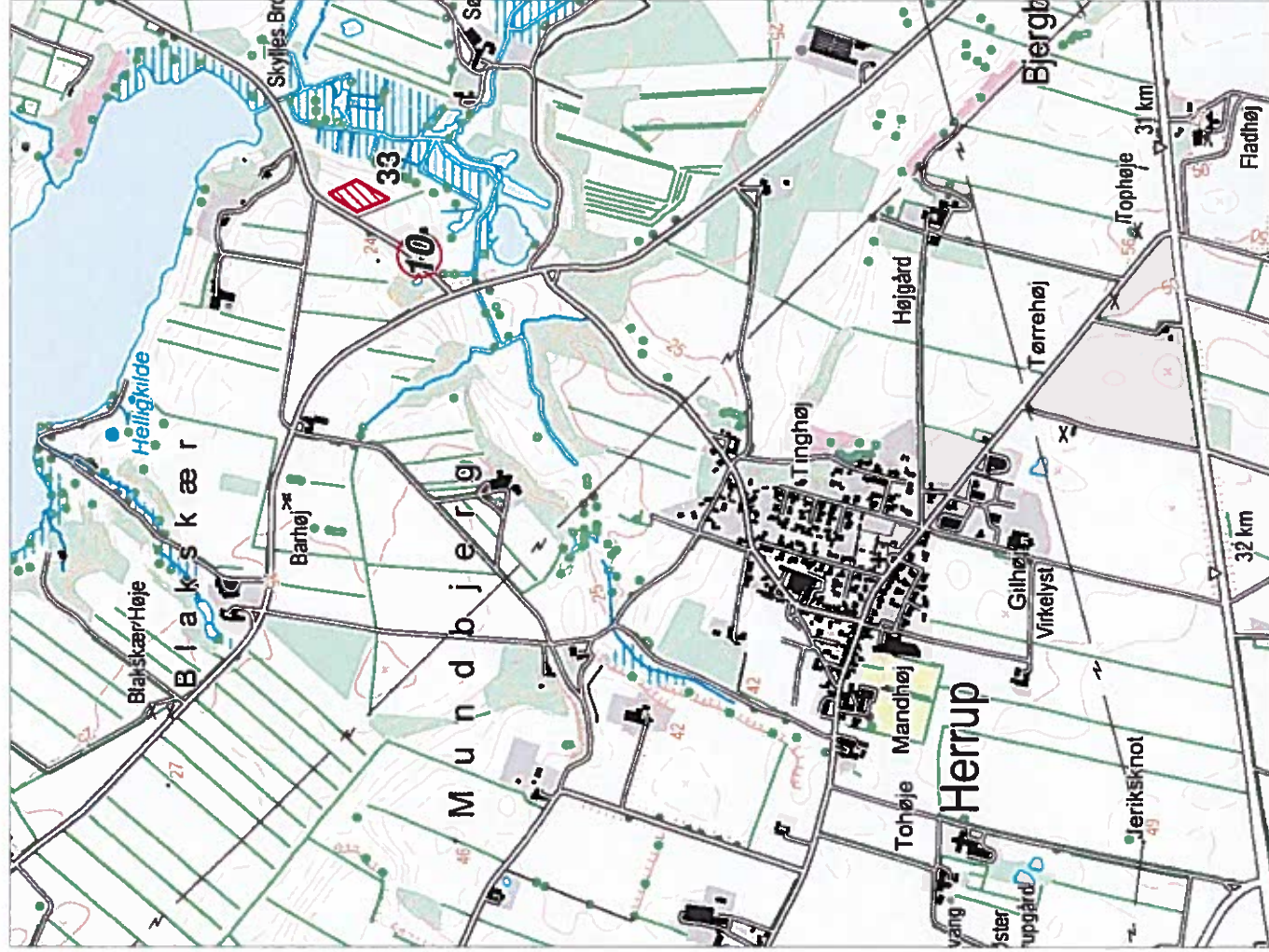
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Peter Bredahl

Ejeroplysninger:

Bjarne Pedersen
Trevældvej 2
b.pedersen@herrup.dk
7830 Vinderup
Telefon 61288089
Mobil
Note

Hegnsoplysninger:

HegnsNr	Ejer	Nabo	Type	Længde
33		10	0 KAS	0

Bemærkninger:

Herning, 3. juli 2017
FN-MJV-25-2017

Kjeld Olesen
Bjergbyvej 12
7830 Vinderup

Kjeld Olesen, Bjergbyvej 12, 7830 Vinderup, ansøger om tilladelse til skovrejsning på hele ejendommen. – R.A.F. 111/1989 – Stampestrømmen.

Efter en besigtigelse den 30. juni 2017, hvori foruden fredningsnævnet deltog Holstebro kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgeren, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til, at der plantes skov på en del af de arealer, der er ansøgt om. De arealer, der kan beplantes med skov, er de, der ikke på det vedhæftede kort er markeret med rødt. Tilladelsen gives, da disse beplantninger ikke findes at være i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at arealerne, der i det væsentlige er landbrugsarealer, i forvejen er omkranset af læhegn, hvorfor en skovrejsning hverken i væsentlig grad forringer udsigterne eller skjuler væsentlige geologiske værdier.

Derimod gives der afslag på de beplantninger, der er indtegnet på vedhæftede kortskitse med rødt. Det drejer sig om arealet på matr. nr. 2m, Hjelm Hede tæt på søen og på arealet mellem fredningsgrænsen og vejen fra Bjergbyvej ned til ejendommen. Disse arealer bør bevares som fritlagte arealer af hensyn til de geologiske værdier, der ikke bør gemmes af skovbeplantning, hvorved de også forhindrer offentligheden i at få oplevelsen af de naturværdier, der er knyttet til området.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at de ansøgte læhegn forbedrer de biologiske værdier, især som levested for dyrelivet. De skæmmer ikke de landskabelige værdier og hindrer ikke offentlighedens muligheder for at opleve naturen i området.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

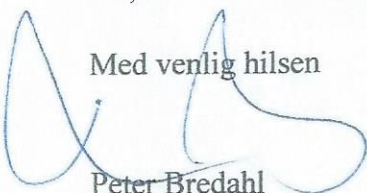
- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Peter Bredahl

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Blå skravering: Fredning

Grøn: Ønsket skovrejsning (blandet tilskudsberettiget løvtræ jf. skovrejsningsordningen)

Gule linjer: ejendomsgrænser og bevoksningsgrænser

Rød markering: skovrejsning, der ikke tillades af Fredningsnævnet.

Herning, 4. juli 2018
FN-MJV-20-2018

Benny Filtenborg
b.filtenborg@herrup.dk

Benny Filtenborg, Trevældvej 3, 7830 Vinderup, ansøger om tilladelse til at opføre en overdækket terrasse på ejendommen. – R.A.F. 71/1974 – Stubbergård Sø.

Efter en besigtigelse den 2. juli 2018, hvori foruden Fredningsnævnet deltog repræsentanter for Holstebro kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgeren, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der ikke kan gives tilladelse til det ansøgte, da dette findes at være i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet har især lagt vægt på, at den overdækkede terrasse set fra vejen og fra den anden side af søen vil være meget synlig og forøge den synlige bygningsmasse, der herefter vil fremtræde dominerende. Den samlede bygningsmasse vil derfor skæmme den oplevelse, offentligheden får fra landevejen og stien på den modsatte side af søen og arealerne langs søen. Herved skader bygningen landskabets karakter og vil være i strid med fredningens formål.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte

sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

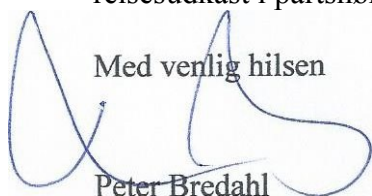
Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Med venlig hilsen

Peter Bredahl

Herning, 19. august 2019
FN-MJV-21-2019

Charlotte og Benny Filtenborg
b.filtenborg@herrup.dk

Ansøgning om opførelse af orangeri på matr. nr. 2e, Blakskær Gde., Sevel, Trevældvej 3, 7830 Vinderup. – R.A.F. 71/1974 – Stubbergård Sø.

Efter en besigtigelse den 13. august 2019, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgerne, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til det ansøgte, da dette ikke er i strid med fredningernes formål. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at orangeriet opføres på bagsiden af det eksisterende hus, hvorfor det ikke vil kunne ses fra vejen, stier eller søen. Derfor påvirker orangeriet, når det opføres som ansøgt, ikke de landskabelige værdier, der er knyttet til søen og søens omgivelser.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

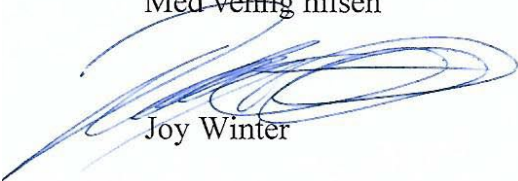
- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Herning, 1. november 2022
FN-MJV-18-2022

Holstebro kommune
lens.straasoe.kjaer.olesen@holstebro.dk

Ansøgning om dispensation til etablering af vandresti og formidlingsplads m.m. i kalkgravene ved Sevel Kalkværk, Bjergbyvej 8B, Bjergby, 7830 Vinderup – R.A.F. 71/1974 – Stampestrømmen.

Holstebro Kommune har på vegne Sevel Kalkværks Venner søgt om dispensation til at etablere publikumsfaciliteter i kalkgravene ved Sevel Kalkværk, Bjergbyvej 8B, Bjergby, 7830 Vinderup, inden for fredningen nr. 8029 Mundbjerg, Stampestrømmen.

Ansøgningen

Ansøgning af 21. juni 2022 omfatter følgende punkter:

1. Etablering af vandresti i kalkgravene, herunder:
 - a. Opstilling af informationstavler
 - b. Etablering af trapper
2. Etablering af handicapvenlig sti mellem eksisterende Stampestrømssti og ny formidlingsplads
3. Fritlægning af geologisk profil
4. Etablering af formidlingsplads, herunder:
 - a. Rydning af eksisterende bevoksning og tilgroning
 - b. Opstilling af bord/bænkesæt
 - c. Opstilling af informationstavler
 - d. Opstilling af historiske redskaber fra det gamle kalkværk
 - e. Opstilling af skulpturer
5. Opstilling af udkigstårne

Af tillægsansøgning af 21. september 2022 fremgår blandt andet, at der alene søges om et udsigtstårn i det nordvestlige hjørne af området, og at der søges om en handicapvenlig udsigtsplatform.

Der er vedhæftet kort og illustrationer til ansøgningen.

Til de enkelte punkter er uddybende anført følgende:

Pkt. 1.: ”Etablering af vandresti i kalkgravene, herunder opstilling af informationstavler”:

Der søges om tilladelse til at etablere en vandresti rundt i kalkgrave og den ikke-gravede natur i området. Stien vil blive markeret med træpæle.

Der søges desuden om tilladelse til at opsætte 6-10 informationstavler, der fortæller om områdets natur og kulturhistorie. Placering og endelig udformning aftales med Holstebro kommune. Stien udformes som en trampesti og etableres i samarbejde med Holstebro kommune. Stien vil blive vedligeholdt af Holstebro kommune på samme måde som de øvrige stier inden for fredningen.

Pkt. 1a "Etablering af trappe til formidlingsplads samt på stejl skrænt på ruten":

I tillæg til stianlæggelse søges om tilladelse til at etablere to trapper i tilknytning til vandrestien.

En trappe (T1) skal forbinde den østlige del af stien med formidlingspladsen. Trappen placeres umiddelbart syd for den geologiske profil (se pkt. 3) således, at man kan gå mellem den del af stien, der løber oven for profilen og formidlingspladsen.

Den anden trappe (T2) placeres på skråningen, umiddelbart før den nordvestlige del af stien krydser Stampestrømsstien. Trappen skal dels sikre, at man kan gå sikkert op og ned ad skråningen, dels modvirke at skråningen slides unødigt.

Trapperne udformes i samarbejde med Holstebro kommune.

Bemærkning om at gøre trapperne barnevogns-og kørestolsvenlige er udgået.

Pkt. 2.: "Etablering af handicapvenlig sti mellem eksisterende Stampestrømssti og ny formidlingsplads":

Der søges om tilladelse til at etablere handicapvenlige adgangsforhold til den nye formidlingsplads.

Fra den eksisterende Stampestrømssti etableres en sti, der først følger det gamle tipvognsspor, herfra svinger den mod vest ind mod formidlingsplads med kalkprofil (*se skitsering nedenfor*).

Stien anlægges som grussti på ca. 1,5 m bredde, hvor overjorden fjernes i ca. 10 cm dybde, i stiens bredde, og erstattes med stabilgrus. Det undersøges hvorvidt det gamle tipvognsspor kan genbruges som sti (gul 2).

Stien etableres i samarbejde med Holstebro kommune.

Stien vil blive vedligeholdt af Holstebro kommune på samme måde som de øvrige stier inden for fredningen.

- 1) Fra P-plads/kalkovne følger man Stampestrømsstien et stykke (*eksisterende sti*).
- 2) Herefter drejer man ind på det gamle tipvognsspor (*ny sti*),
- 3) - og drejer derfra mod vest ind mod den nye formidlingsplads (*ny sti*).

Pkt. 3.: ”Fritlægning af geologisk profil”:

Der søges om tilladelse til at fritlægge en geologisk profil af den eksisterende kalk i en bredde på 20-25 m.

Da kalklaget befinder sig under det nuværende terrænniveau, skal der dels skraves en ”ren” lodret profil i den eksisterende overjord, dels udgraves en profil ned under det nuværende terrænniveau (*se skitse*).

Afhængig af kalkens stabilitet, mht. fare for sammenstyrtning, forventes en dybde på 2-3 m under nuværende terrænniveau.

Udgravningen ønskes foretaget således, at der fjernes materiale fra det nuværende terrænniveau, kote 0, ca. 50-75 m fra profilen, skråt faldende til en dybde på 2-3 m, ved profilen (*se skitse*).

Den derved fremkommende skrå flade skal danne grundlag for en formidlingsplads – se punkt 4 ”Etablering af formidlingsplads”.

Det bortgravede materiale, som primært består af kalkaffald fra kalkproduktionen, ønskes primært placeret på marken nordøst for kalkgravene. Denne mark indgår også i projektet og forventes udlagt som ”uberørt natur” (rødt x på skitse, næste side). Der ligger allerede en gammel bunke kalkaffald på denne mark. Det fremgår af tillægget til ansøgningen, at marken ønskes udlagt som § 3 – erstatningsareal for det område, der skal bruges til formidlingsplads. Bortgravet materiale fra formidlingsplads og geologisk profil vil blive placeret på det nye areal i samarbejde med Holstebro Kommunes biologer.

En mindre del af det bortgravede materiale ønskes lagt i en lille bunke på formidlingspladsen til illustration for, hvordan her kunne have set ud, da kalkværket var aktivt.

Pkt.4.: ”Etablering af formidlingsplads”:

Der søges om tilladelse til at etablere en formidlingsplads til formidling af kalkværkets natur og kulturhistorie.

Arealet skal følge den under punkt 3 beskrevne geologiske profil med skrånende flade. Dvs. ca. 25 x 50-75 m. De endelige dimensioner afhænger af stabiliteten af den tilbageværende kalkoverflade – den lodrette profil såvel som den skrånende flade.

Endelig beslutning herom foretages i samarbejde med Holstebro kommunes biologer og den entreprenør, der skal udføre graveopgaven.

Formidlingspladsen vil blive vedligeholdt af Sevel Kalkværks Venner, med konsulentbistand fra Holstebro kommune.

Pkt. 4a ”Rydning af eksisterende bevoksning og tilgroning”:

Der søges om tilladelse til at tilbageføre 1.500-2.500 m² (inkl. den skrånende flade) af den tilgroede jordoverflade til et niveau, der minder om den oprindelige overflade fra dengang, der blev gravet kalk.

Dette tiltag tjener to formål:

- 1) At vise hvordan kalkgravene kulturhistorisk så ud i deres aktive periode.
- 2) Skabe en større og historisk set, mere retvisende biodiversitet i området.

Ved at tilbageføre en del af det fredede naturområde til et niveau, hvor den magre kalkgrund er dominerende, er det vores ønske at tilgodese den flora og fauna, der i dag fortrænges af overgroning med græsser og et deraf følgende større næringsindhold i jorden.

Ifølge Holstebro kommunens biologer finder man i dag kun denne type bevoksning langs den nyetablerede Stampestrømssti, hvis jordoverflade er mere næringsfattig og minder om den overflade, vi ønsker på formidlingspladsen.

Pkt. 4b "Opstilling af 2-3 sæt bord/bænk":

Der søges om tilladelse til at opsætte 2-3 bord/bænk-sæt af samme type som det der i dag findes i kalkværkets formidlingshus.

Pkt. 4c "Opstilling af informationstavler":

Der søges om tilladelse til at opsætte 2-3 informationstavler. Tavlerne forventes udformet i samarbejde med Holstebro kommune og Geopark Vestjylland. Pkt. 4d "Opstilling af historiske redskaber fra det gamle kalkværk": Der søges om tilladelse til at opsætte gamle graveredskaber fra kalkværkets aktive tid. Evt. tilsvarende indsamlet fra andre kalkværker (*se skitse nedenfor*).

Pkt. 4e "Opstilling af skulpturer":

Der søges om tilladelse til at opsætte 3-5 skulpturer, der skal formidle kalkværkets historie og samspil med den omgivende natur og Geopark Vestjyllands geologi.

Der er endnu ikke fundet en kunstner og dermed det endelige kunstneriske udtryk. Dimensionerne forventes at være fra omkring personstørrelse til størrelsen på en af de tipvogne, der stammer fra kalkværkets aktive periode. Af tillægget til ansøgningen fremgår, at de ønskede figurer skal udføres som stiliserede figurer i rustent jern.

Pkt. 5. udgår – ændret til opsætning af et udkigstårn:

Det fremgår af tillægget til ansøgningen, at der alene ansøges om tilladelse til at sætte et udkigstårn med fast tag i det nordvestlige hjørne af området.

Tårnet skal i udformning og materialevalg falde naturligt ind i området. Den endelige udformning kendes ikke, men kunne være i stil med nedenstående foto.

Dimensioner: Forventet platformshøjde ca. 3 m. Afstand mellem platform og tag, ca. 2 m. Platformsareal ca. 2x2 m.

Tårnet placeres klos op ad den eksisterende bevoksning, så det skjules mest muligt. Tårnet skal ikke bruges til jagt.

Pkt. 5a ændret til: Etablering af handicapvenlig udsigtsplatform.

Af tillægget til ansøgningen fremgår, at en udsigtsplatform ønskes placeret på kalkgravens østside med adgang fra den eksisterende markvej. Platformen udføres i mørkt malet træ og placeres i niveau med terrænet oven for kalkgravene. I forbindelse med platformen etableres en mindre grusbelagt parkeringsplads på 5x5 meter ved den eksisterende grusvej øst for klakgravene (uden for fredningen), samt en handicapvenlig sti fra p-plads til platform. P-Plads og sti placeres så der er kortest mulig afstand fra p-plads til udsigtsplatform.

Natura 2000

Fredningsnævnet har fra Holstebro Kommune modtaget følgende vurdering:

”...

Der skal ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 områder eller bilag IV-arter, jf. bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Det skyldes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vurderes at kunne påvirke Natura 2000-områder eller konkrete bilag IV-arter væsentligt.

Det nærmest liggende Natura 2000-område er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Afstanden hertil er ca. 1,5 kilometer, og projektet vurderes ikke at indebære nogen ændring af afvandingen fra kalkværket og via Stampestrømmen ned til Stubbergård Sø. På denne baggrund kan en negativ påvirkning udelukkes.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder, bæver og ulv: Projektområdet vurderes at have ingen eller kun en ringe betydning for de tre arter. Bæveren yngler ved det nedre løb af Stampestrømmen, men projektområdet rummer ikke vandløb af betydning.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster i området.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret i projektområdet. Forekomst af stor vandsalamander og spidssnudet frø kan ikke udelukkes, men en evt. påvirkning vil være meget begrænset.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå og Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Grøn Mosaikgoldsmed: Der foreligger to fund af arten i Holstebro Kommune, men den vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke og gul stenbræk: Vokser ikke i området.

...”

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 27. september 2022.

Til stede foruden fredningsnævnet var:

Jens Nymark, Projektkoordinator, Foreningen Sevel Kalkværks Venner

Otto Bækgaard, Foreningen Sevel Kalkværks Venner

Rikke Rasmussen, Holstebro Kommune

Bo Boysen, Holstebro Kommune

Arne Christensen, Danmarks Naturfredningsforening

Jens Nymark og Otto Bækgaard viste rundt i området og redegjorde under henvisning til ansøgningen med bilag 1 og tillæg til ansøgningen af 21. september 2022 for projektet, som er udarbejdet af Foreningen Sevel Kalkværks Venner. Foreningen har blandt andet til formål at bevare Sevel Kalkværk og foretage formidling om værkets historie. De søger dispensationen på vegne lodsejer, som de har indgået en betinget købsaftale med.

Det eksisterende madpakkehus, som også huser en udstilling om kalkværket, blev opført i 2017.

Det er foreningens ønske at etablere en formidlingsplads med en sti rundt i området og en handicapvenlig udsigtsplatform på østsiden, hvorfra man kan se ud over området. Udsigtsplatformen vil have adgang fra den eksisterende markvej, og der anlægges en parkeringsplads med en handicapvenlig sti til udsigtsplatformen.

Man ser i landskabet et gammelt tipvognsspor, som ønskes gravet frit og anvendt til en sti, hvorfra man kan gå ind til formidlingspladsen. Pladsen, som ønskes omdannet til formidlingsplads, ligger, hvor der er udvundet kalk, men som nu er overgroet. Under overjorden ligger dynger af kalkaffald, som har skabt det bakkede landskab. De har udset sig en profil, som kan fritlægges, hvorved de kan vise, hvordan jordlagene ligger og er dannet.

De vil forsøge at skabe en fornemmelse af, hvordan det har taget sig ud med kalklagene og kalkaffaldet.

Det kræver også rydning af selvsåede gyvel og andre buske og små træer, hvilket er en del af naturplejen på stedet. Danmarks Naturfredningsforening har kritiseret dem for ikke at have sørget for dette. Man vil kunne se kalklejerne, hvor der står vand nogle steder. De ved ikke, hvor meget det vil være nødvendigt at fjerne. De vil ikke fjerne de store solitære træer.

De vil herudover sætte nogle redskaber og stiliserede figurer på pladsen, som skal illustrere arbejdet i kalkgraven. Figurene vil ikke blive over mandshøjde.

Fra stien ønskes etableret en trappe ned til formidlingspladsen, så publikum anvender denne, så landskabet skånes og skråningen stabiliseres. Det er ikke hensigten, at der skal være gelænder, og de har opgivet tanken om at gøre stien og trappen handicapvenlig.

De ønsker endvidere i samarbejde med kommunen at etablere en trampesti rundt om anlægget og ud i områdets nordvestlige del, hvor der ønskes placeret et 3 meter højt udsigtstårn med henblik på naturformidling. Tårnet placeres, så man kan nyde udsigten over naturområdet og Stampesøen. Der er nu placeret et jagttårn på stedet. Man vil ikke kunne se tårnet ude fra området på grund af beplantningen omkring det. De vil endvidere sætte et infoskilt om naturen på stedet.

Kommunen er kommet med input til naturformidlingsprojektet, som er lavet i samarbejde med Geopark Vestjylland.

Fredningsnævnet har hørt lodsejer på skriftligt grundlag. Lodsejerne har ikke haft bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Fredningsnævnet har efter votering i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, vedtaget at meddele dispensation til at etablere trampestier med markeringspæle, to trapper og en handicapvenlig grussti som ansøgt og gengivet på nedenstående kort.

Fredningsnævnet har endvidere vedtaget at meddele dispensation til at fritlægge en profil og rydde en plads, hvor der kan opstilles to-tre formidlingstavler, ligesom der kan lægges en mindre del af det bortgravede materiale på pladsen som ansøgt og illustreret nedenfor.

Fredningsnævnet lægger efter Holstebro kommunes vurdering til grund, at det ansøgte ikke vil indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Dispensationen meddeles på nedenstående vilkår.

Fredningsnævnet har vedtaget at meddele afslag på ansøgningen om at opstille øvrige informationstavler, bordbænkesæt, redskaber og skulpturer, ligesom der ikke kan opsættes et udsigtstårn og etableres en udsigtsplatform inden for fredningen.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at fredningen er pålagt området i 2001, hvor området havde henligget uberørt efter kalkudvindingen i en årrække.

Fredningen har til formål at sikre og forbedre de landskabelige, geologiske og biologiske værdier, samt at bevare områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området, som har udviklet sig til det særegne landskab, som forefindes i dag.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Fredningsnævnet finder på denne baggrund, at der må udvises tilbageholdenhed med at ændre områdets karakter, som alene har naturen, som den har udviklet sig, som beskyttelsesobjekt.

For at sikre offentlighedens adgang til området, finder nævnet imidlertid, at det er i overensstemmelse med fredningens formål, at der etableres stier som ansøgt, herunder at det gamle tipvognsspor er velegnet til at etablere en handicapvenlig grussti med de ønskede mål, og at stien kan videreføres til formidlingspladsen som ansøgt.

Med samme begrundelse kan der i overensstemmelse med fredningens formål etableres de ønskede to trapper i tilknytning til vandrestien.

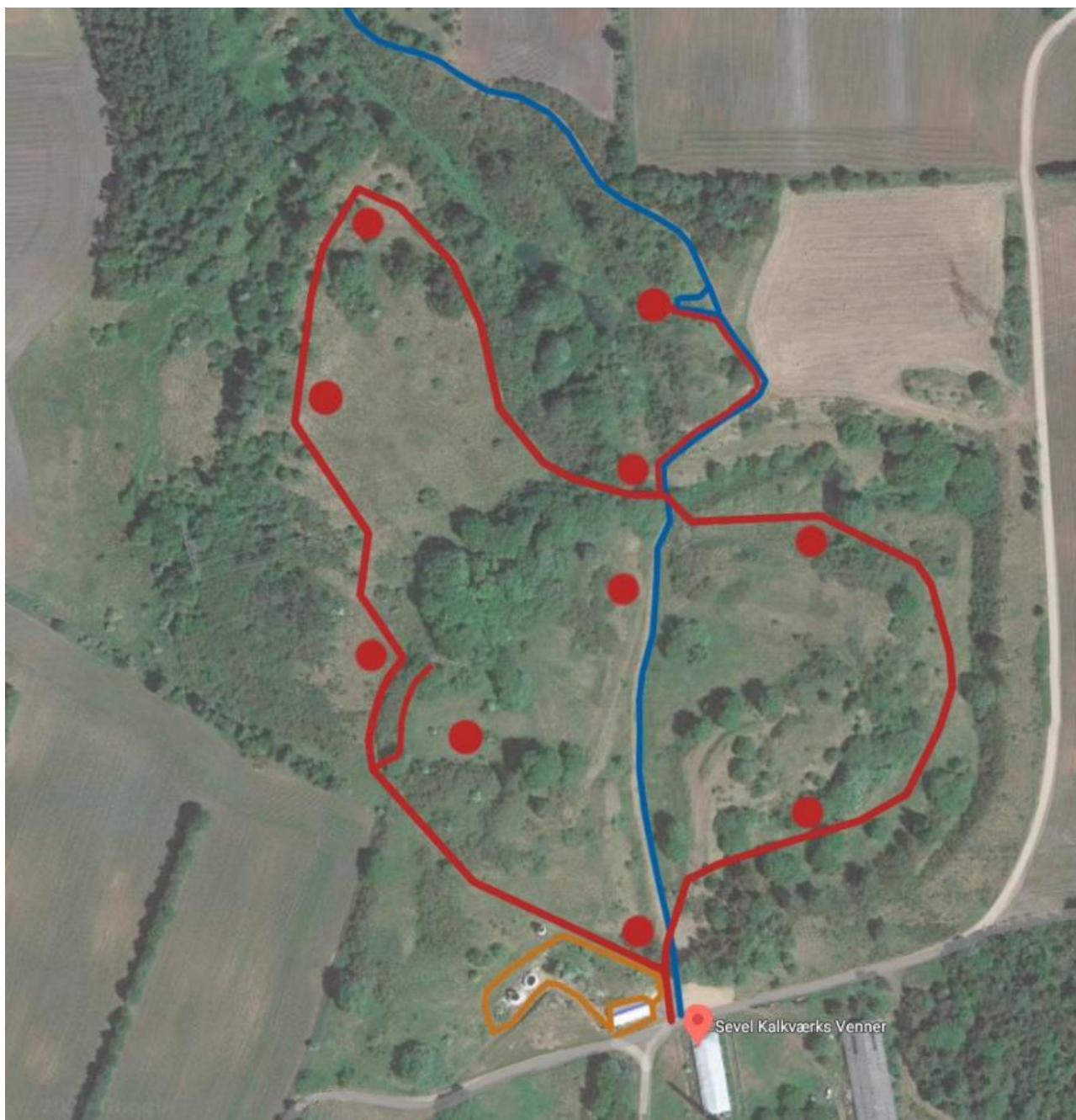
Fredningsnævnet finder endvidere under hensyn til områdets særlige historie, som formidles i de faciliteter, der er etableret ved indgangen til området, at det vil have værdi for offentligheden, at der kan fritlægges en profil, som viser de geologiske lag i kalkbruddet. Da fritlægning og rydning af området til dels vil være omfattet af den i området foreskrevne naturpleje, og da det efter de foreliggende oplysninger vil medføre en større og historisk set mere retvisende biodiversitet, som i dag fortrænges af overgroning med græsser og et deraf følgende større næringsindhold i jorden, finder fredningsnævnet, at det ikke vil stride mod fredningens formål, at der ryddes en formidlingsplads med fritlægning af en profil som ansøgt.

Der kan af hensyn til formidlingen af historien opstilles to-tre formidlingstavler som ansøgt.

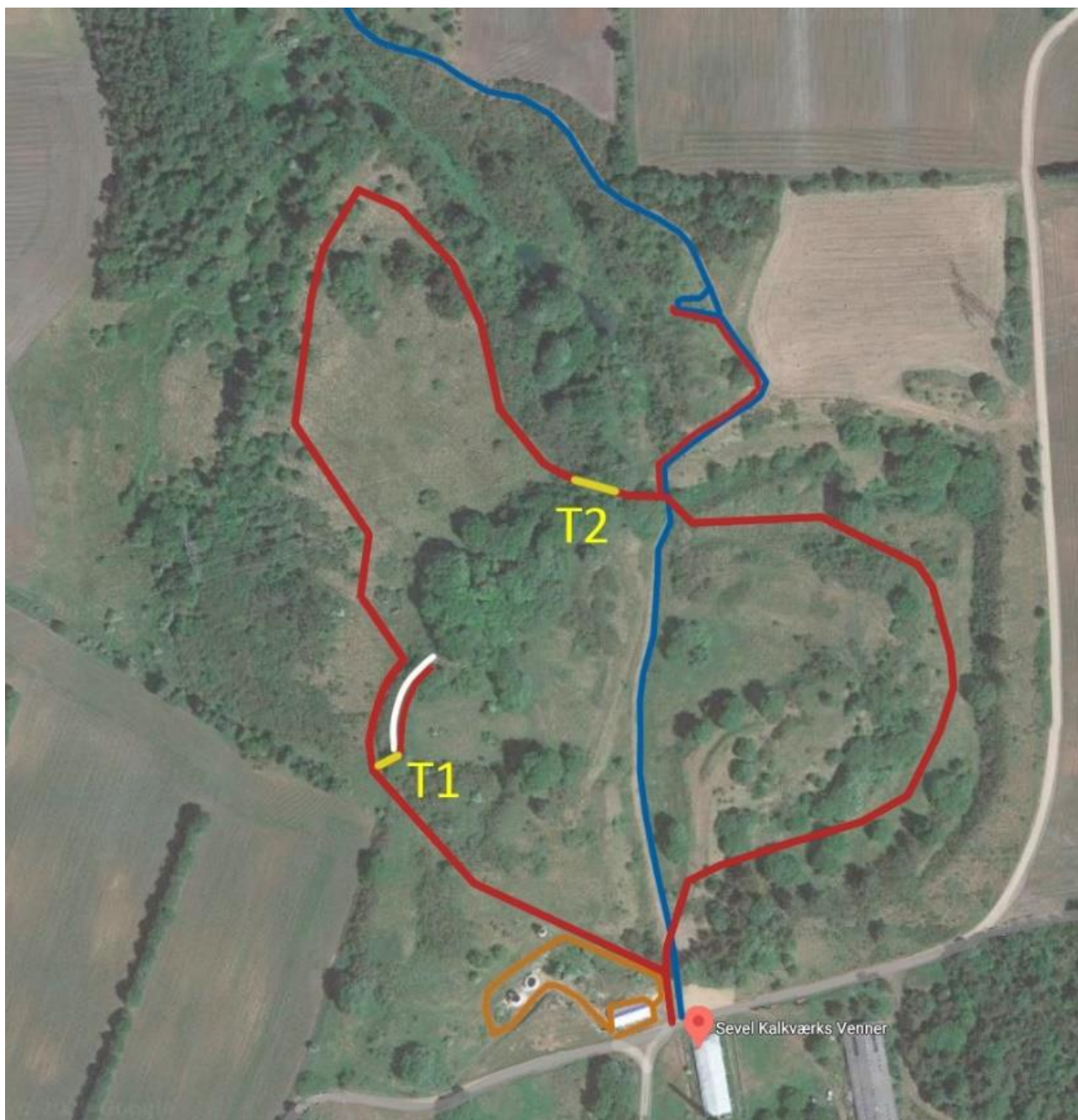
Fredningsnævnet finder, at de øvrige ønskede faciliteter ikke kan rummes inden for fredningens formål. Nævnet har herved lagt vægt på, at der er tale om naturfremmede elementer, som vil virke forstyrrende og skæmmende for områdets landskabelige værdier, hvorfor ansøgningen om at etablere disse faciliteter ikke kan imødekommes.

Vilkår

- Det tilladte placeres som angivet på nedenstående kort og illustrationer.
- Der skal foreligge en aftale med Holstebro Kommune om vedligeholdelse af området.

Skitsering af vandresti (rød rute) i kalkgrave og ikke-gravet naturområde.

T1: Trappe mellem vandrestien i terrænet oven for den geologiske profil og formidlingspladsen.
T2: Trappe på skråningen mellem den nordvestlige del af stien og Stampestrømsstien.

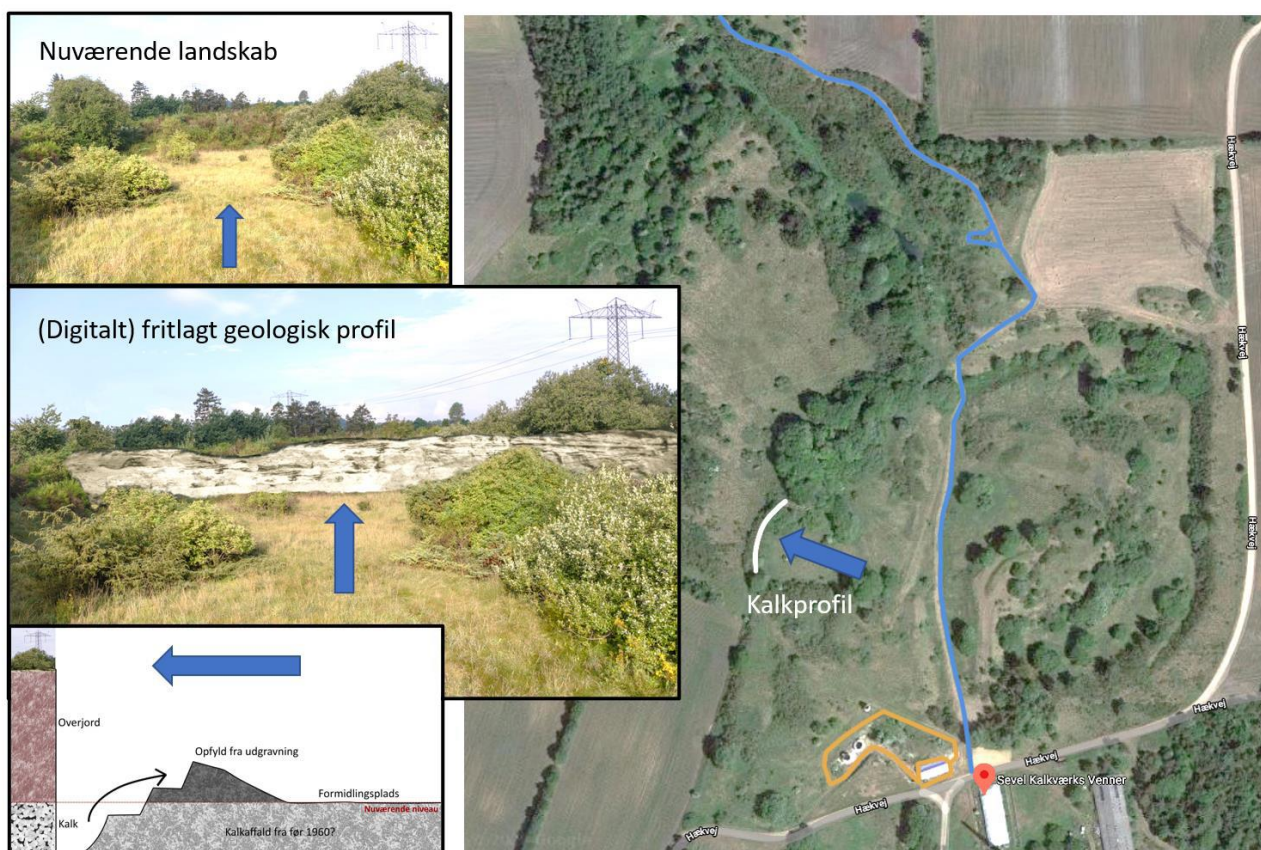
Skitsering af ny handicapvenlig sti (2 og 3) fra eksisterende Stampestrømssti (1).

Tværsnit af geologisk profil og formidlingsplads.

Profilmål: Bredde 20-25 m, dybde 2-3 m under terrænniveau.

Skråning mod kote 0: 50-75 m ud fra profilvæg

Skitsering af fritlægning af geologisk profil – (blå pil er reference for synretning). Ø.tv: Det nuværende landskab. M.t.: Digital fritlægning af geologisk profil – (her ses kun overjorden). N.t.: Tværsnit af fritlægning og fjernelse af kalkaffald i kile væk fra profil. Th: Geografisk placering af geologisk profil. Rødt x viser, hvor vi ønsker at placere det bortgravede materiale.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

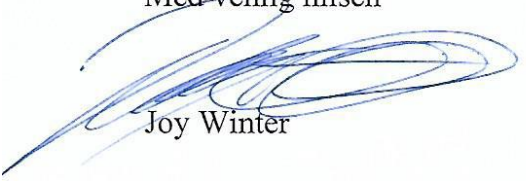
- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Herning, 20. oktober 2022
FN-MJV-21-2022

Holstebro Kommune
rikke.rasmussen3@holstebro.dk

Ansøgning om etablering af et solcelleanlæg på beboelsesbygningen og en varmepumpe på ejendommen Bjergbyvej 14, 7830 Vinderup – R.A.F. 71/1974 – Stampestrømmen

Holstebro Kommune har på vegne lodsejer søgt om dispensation til at etablere et solcelleanlæg bestående af 20 solcellemoduler på vestsiden og 8 solcellemoduler på østsiden af taget på beboelsesbygningen og en varmepumpe på adressen Bjergbyvej 14, 7830 Vinderup. Det ansøgte er omfattet af fredningen vedrørende Mundbjerg, Stampestrømmen.

Ansøgningen

Af ansøgningen fremgår, at solcellerne skal etableres på den eksisterende tagkonstruktion på beboelsesbygningen. Der fremgår endvidere blandt andet følgende: Længde på 1755 m, Bredde 1038 m, Højde over taget 12 cm. Mål på vestsiden af huset (LxB) 9,0 x 4,4 meter 20 moduler. Mål på østsiden af huset (LxB) 3,6 x 4,4 meter 8 moduler. Materialet er aluminiums rammer og solcellerne monteres i mat sort materiale.

Fredningsnævnet har endvidere modtaget billeder til illustration af det ansøgte.

Lodsejer har oplyst, at solcellerne er sorte, og at de vil blive opsat som en sammenhængende flade direkte på taget på begge sider som anvist. Der anvendes solceller, der er matsorte, og som er monteret i en sort stålramme, hvilket giver mindst muligt genskin.

Af ansøgningen fremgår endvidere, at varmepumpen får en højde på 1410 mm, bredde på 1283 mm og en dybde på 320 mm. Materialet er aluminium, og varmepumpen har en mat brun farve, så den falder i med omgivelserne. Varmepumpen ønskes placeret 6 meter fra hushjørnet til centrum af pumpen og 2 meter fra skel og til centrum af pumpen. Pumpen ønskes placeret ude i den fri luft, for at opnå den bedste energidnyttelse af pumpen, og derved opnå en grønnere energidnyttelse.

Fredningsnævnet har endvidere modtaget billeder til illustration af, hvor varmepumpen ønskes placeret.

Lodsejer har oplyst, at der som første prioritet ønskes en placering af varmepumpen væk fra huset ca. 1 meter fra skellet, som vist på de medsendte billeder, men at den anden placering op ad huset også kan gå an.

Fredningen

Naturklagenævnets afgørelse af 8. marts 2001 fremgår:

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre og forbedre de store landskabelige værdier syd for Stubbergård Sø, at forbedre naturtilstanden i og ved Stampestrømmen ved at nedlægge dambruget, at bevare og forbedre de geologiske og biologiske værdier samt områdets funktion som levested og spredningskorridor for det vilde plante- og dyreliv, at bevare områdets rekreative værdi og offentlighedens adgang til området, samt at afrunde de vidtstrakte og værdifulde naturområder omkring Flyndersø og Stubbergård Sø.

...

§ 5. Bebyggelse mv.

...

Ombygning af eksisterende bebyggelse, hvorved bygningens ydre fremtræden ændres, må kun ske med fredningsnævnets forudgående godkendelse.

...”

Natura 2000

Ejendommen ligger ikke i Natura 2000 område, men omkring 400 meter fra Natura 2000 området Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Da der er tale om solceller på et tag, er der ikke indhentet en udtalelse angående eventuel Natura 2000 beskyttelse eller andre udtalelser vedrørende habitatbeskyttelse.

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 27. september 2022.

Til stede foruden nævnet var:

Lodsejer Niels Christian Pedersen, Jan Jürgensen, repræsentant for nye ejere, Arne Christensen, Danmarks Naturfredningsforening og Rikke Rasmussen, Holstebro Kommune

Niels Christian Pedersen foreviste, hvor på taget solceller ønskes placeret. Solcellepanelerne vil blive udført i sort refleksfrit materiale med en sort metalramme omkring. Solcellelaget vil rage 12 cm op fra taget. Det skal ligge på begge sider af taget for at udnytte solen bedst, dog alene i halv længde.

Der ønskes derudover opsat en varmepumpe i råhvid aluminium i hjørnet mellem de to forskudte bygningsdele. Der er tale om en luft til vand pumpe. Det vil derfor være bedst, hvis den kan placeres et stykke ud for muren. Det er ansøgers 1. prioritet, at den sættes inde i buskadset, så den kan komme af med varme.

Arne Christensen bemærkede, at solcellerne bør udføres i mat glas. Han vil foretrække, at varmepumpen placeres så tæt på huset som muligt, men i dette tilfælde, vil den ikke kunne ses nogen steder fra, hvis den sættes, hvor lodsejer ønsker den placeret.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse.

Fredningsnævnet har efter votering vedtaget at meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, til etablering solcelleanlæg som ansøgt på beboelsesbygningen og en varmepumpe på Bjergbyvej 14, 7830 Vinderup, placeret som ansøgt med varmepumpen placeret 1 meter fra skellet i de mål og materialer som oplyst, idet solcelleanlægget og varmepumpen efter en nærmere vurdering ikke vil være i strid med fredningens formål.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

- Der skal anvendes matte solpaneler i sort aluminium i de mål som angivet.
- Solpanelerne placeres på taget, som angivet.
- Varmepumpen skal være i de mål, materialer og farver, som angivet.
- Varmepumpen placeres 1 meter fra skellet som vist på nedenstående kort/foto

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

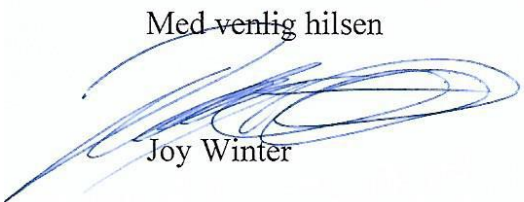
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter